

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință, Cultură,
Poligrafie, Presă și Edituri

ANUL XVII (XXXVIII) Nr. 313 (1 399)

Simbătă, 16 iulie 1988

8 pagini — 2,50 lei

ÎN SPIRITUL EXIGENȚELOR ȘI ORIENTĂRILOR

FORMULATE DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI

Aplicăm în întreaga noastră activitate
teze și idei de inestimabilă valoare
teoretică și practică

Așa cum se arăta, încă acum 23 de ani, în documentele programatice ale celui de al IX-lea Congres al partidului, învățământul constituie un factor prioritar al construirii noii societăți socialiste multilaterale dezvoltate, idee subliniată cu putere, în repetate rânduri, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România. Formarea omului nou, înzestrat cu o înaltă conștiință moral-politică, revoluționară, cu bogate cunoștințe din domeniul celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, constituie o cerință care decurge din însăși esența construcției României socialiste.

Urmind cu consecvență ideile Programului adoptat de cel de al IX-lea Congres al partidului, care a deschis, în dezvoltarea patriei noastre, o nouă epocă, epocă pe care cu mândrie o numim „Epoca Nicolae Ceaușescu”, cadrele didactice de pe întreg cuprinsul țării, în nobila lor misiune, de educatori

comuniști, s-au străduit și se străduiesc să-și aducă, alături de întregul popor, propria lor contribuție la transpunerea în viață a Programului partidului.

Tezele din aprilie și celelalte recente documente, izvorite din gândirea strategică, novatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, constituie, și pentru cadrele didactice din învățământul nostru de toate gradele, ca pentru întreaga noastră națiune de altfel, un amplu subiect de studiu și dezbateri activă, un îndreptar teoretic și practic inestimabil, un corpus de idei-forță, de idei călăuzitoare în marea operă de educare moral-politică, patriotică și revoluționară a tinerelor generații.

Tezele din aprilie au pus cu putere în evidență atît justetea liniei generale și a strategiei dezvoltării patriei noastre, cît și concluziile care se impun din analiza temeinică a unor minusuri care se manifestă, încă, în domeniul complex al conducerii și planificării economico-sociale. S-a desprins, cu pregnanță, rolul important pe care îl are funcționarea în bune condiții, cu întreaga răspundere, a organismelor democrației în cadrul sistemului democrației muncitorești-revoluționare, aplicarea fermă a principiilor autoconducerii și autogestunii. Pornind de la rolul determinant al științei și învățământului în întreaga dezvoltare economico-socială, secretarul general al partidului a atras, încă o dată, atenția asupra faptului că „nu se poate vorbi de realizarea socialismului și comunismului fără a așeza la temelie lor cele mai noi cuceriri ale științei și culturii, ale cunoașterii umane, în general.”

O nouă și elocventă dovadă a grijii partidului și statului nostru privind realizarea deplină în muncă și viață a tineretului patriei este și recenta repartizare în producție a celor aproape 375 000 de tineri absolvenți, aprobată în ședința Biroului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. Măsurile privind repartizarea în producție a tuturor absolvenților instituțiilor de învățământ, promoția 1988, dovedesc, încă o dată, dezvoltarea ascendentă a economiei românești, care permite valorificarea integrală a forței de muncă din țara noastră.

În condițiile pregătirii pentru trecerea la generalizarea învățământului obligatoriu de 12 ani, o măsură de larg răsunet în rîndul tuturor oamenilor școlii, al întregului popor, o constituie propunerea, făcută de tovarășa Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățământului, ea, în toate comunele unde există numărul de elevi necesar, să funcționeze, pe lângă școlile generale, și treapta I de liceu. De asemenea, s-a propus, în vederea generalizării învățământului de 12 ani, ca în noile centre muncitorești agro-industriale să se creeze, în funcție de numărul de elevi, câteva sute de școli cu treapta a II-a de liceu, care să cuprindă pe toți elevii din raza acestor centre. Aceste măsuri, cu adevărat revoluționare, au drept scop asigurarea bazei materiale pentru punerea în treaptă, în practică a generalizării învățământului de 12 ani. Sînt realizări și măsuri astăzi pe deplin posibile, datorită condițiilor create, prin amplul proces de sistematizare și modernizare a localităților, desfășurat în cel 20 de ani care au trecut de la reorganizarea teritorial-administrativă a țării.

Ca o nouă și puternică afirmare a caracterului principal științific, realist

TRIBUNA ȘCOLII

(Continuare în pag. a 3-a)

EDUCAREA PATRIOTICĂ REVOLUȚIONARĂ A TINERETULUI ȘCOLAR

A devenit o practică în activitatea Comandamentului central și a celor județene ca în perioada vacanțelor școlare să organizeze ample acțiuni și manifestări care să stimuleze puternic întregul interes al copiilor. Desfășurate pe baza indicațiilor și recomandărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, și ale tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, președinte de Consiliul Național al Științei și Învățământului, vacanțele constituie și ele o expresie a grijii deosebite față de copilăria fericită și viitorul luminos al tinerelor generații. Toate aceste acțiuni și manifestări au — pe lângă caracterul lor re-creativ — un bogat conținut educativ, înalte semnificații patriotice, revoluționare.

Referindu-se la necesitatea intensificării educației patriotice a tinerelor generații, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Expunerea prezentată la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie a.c., arăta: „Să dezvoltăm puternic educația patriotică, mîndria față de cuceririle revoluționare, să facem să crească răspunderea și hotărîrea de a face totul pentru a contribui la dezvoltarea continuă a patriei, la întărirea independenței și suveranității sale”.

Această idee-forță, privind cultivarea sentimentului patriotic de cinste, mîndrie și onoare, de a aparține unui popor avînd glorioase, neîntrerupte tradiții în afirmarea idealurilor de libertate națională și dreptate socială, de socialism, pace și progres, ocupă un loc central și permanent în opera secretarului general al partidului nostru.

În concepția secretarului general al partidului nostru, educația patriotică, revoluționară reprezintă cheia de boltă a întregului proces de formare și afirmare a omului nou, dar, în mod cu totul deosebit a tinerii generații, aflate la vîrsta confirmării fundamentalelor sale opțiuni.

Acționînd corespunzător orientărilor și sarcinilor relesite din documentele Congresului al XIII-lea, ale Conferinței Naționale ale Partidului Comunist Român, din magistrala Expunere a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „Cu privire la unele probleme ale conducerii activității economico-sociale, ale muncii ideologice și politico-educative, precum și ale situației internaționale” și din celelalte recente expuneri, Ministerul Educației și Învățământului, împreună cu organizațiile de copii și tineret și ceilalți factori de la nivel central cu atribuții în domeniul educării tinerii generații, au adoptat un program complex de măsuri cu privire la pregătirea și desfășurarea în bune condițiuni a acțiunilor ce se vor organiza cu copiii și tinerii în vacanța de vară.

Întreaga muncă politico-organizatorică ce se va desfășura în tabere, cluburi, excursii și drumeții va avea ca principal obiectiv studiul și însușirea, de către toți copiii și tinerii antrenati în aceste activități, a tezaurului de idei cuprinse în expunerile tovarășului Nicolae

Ceaușescu prezentate la ședințele Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie și 6 mai 1988, în Mesajul adresat cu prilejul Zilei Internaționale a Copilului.

Participanții la activitățile de vacanță își vor face un titlu de mîndrie organizînd, în toate taberele, satele și cluburile de vacanță, acțiuni menite să contribuie la cunoașterea și prețuirea de către tinerii și copiii țării a vieții și activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit părinte și îndrumător al tinerii generații, personalitate proeminentă a lumii contemporane, a activității tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu.

Programul de vacanță oferă posibilitatea organizării unor ample activități educative politice, de cunoaștere a patriei, a mărețelor realizări dobîndite în anii construcției socialiste și, în mod deosebit, în anii luminoși ai Epocii Nicolae Ceaușescu.

Activitatea educativă ce se va desfășura în colonii, tabere, excursii, expediții, cluburi de vacanță va urmări cunoașterea istoriei milenare a poporului român, a luptei pentru afirmarea ființei sale, pentru libertate socială și națională, pentru independență și unitate națională.

În acest scop, conducerile taberelor, cluburilor, excursiilor și drumețiilor, împreună cu cadrele didactice, vor organiza — pe toată perioada vacanței de vară — acțiuni de îngrijire a monumentelor și locurilor istorice, făcîndu-se însă în prealabil o temeinică pregătire privind cunoașterea evenimentului istoric și semnificația politică a acțiunii.

De asemenea, în tabere, cluburi și colonii de vacanță se vor organiza excursii, drumeții și expediții, spectacole evocatoare și alte genuri de asemenea activități, care să contribuie la educarea patriotică a elevilor.

Cu prilejul zilei de 23 August, Inspectoratele școlare și conducerile unităților de învățămînt, împreună cu organizațiile de copii și tineret, vor iniția acțiuni de cunoaștere de către copii și tinerii a luptei partidului și poporului român pentru înfăptuirea Revoluției de Eliberare Socială și Națională, Antifascistă și Antiimperialistă. În acest scop se vor organiza întâlniri cu activiști de partid și de stat, cu muncitorii fruntași în producție — care vor vorbi copiilor și tinerilor despre rolul Partidului Comunist Român în organizarea și conducerea istoricului act de la 23 August 1944, despre strălucitele realizări dobîndite de poporul român în glorioșii ani ai socialismului —, vizionări de filme documentare pe această temă, urmate de dezbateri etc.

În programul de vacanță sînt prevăzute

Prof. MARIN ILIESCU
director
în Ministerul Educației și Învățământului

(Continuare în pag. a 3-a)

ÎNTECEREA SOCIALISTĂ A CADRELOR DIDACTICE

Învățămîntul românesc a cunoscut o rodnică și puternică înflorire în ultimii douăzeci și trei de ani, de cînd la conducerea partidului și statului se află fiul încercat al clasei muncitoare, eminent școlar și gînditor revoluționar, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii, care a jalonat și deschis o epocă nouă în istoria României contemporane.

Pornind de la larga deschidere a procesului educațional spre formarea multilaterală, comunistă, a tinerii generații și continuînd cu asigurarea unor posibilități, practic nelimitate, de fertilitate și complexă integrare a învățămîntului cu cercetarea și producția, slujitorii școlii se bucură azi de îndrumarea directă și nemijlocită a activității lor din partea tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, președinte de Consiliul Național al Științei și Învățământului, savant și om de cultură de largă recunoaștere internațională, care, printr-o neobosită și atentă orientare a muncii de instrucție și edu-

cație, a reușit să-i confere acestuia o nouă calitate în ansamblul procesului de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate în patria noastră.

Magistralele teze din aprilie — program amplu de acțiune revoluționară, de perfecționare a activității în toate domeniile vieții politice și economico-sociale — au relevat cu pregnanță necesitatea intensificării muncii ideologice și de educație și promovării spiritului nou, revoluționar, în toate domeniile. „Să promovăm cu îndrăzneală noul, spunea secretarul general al partidului, ceea ce se afirmă ca o necesitate a dezvoltării societății, atît în ceea ce privește forțele de producție, cît și în știință, în învățămînt, în cultură, în întreaga dezvoltare economico-socială”. Sînt aici sintetizate liniile clare de acțiune pentru toți cei ce constituie largul

front al muncii de educație și cultură, de formare a omului nou. Și școala, de la grădiniță și pînă la facultate, se află în primele rânduri, ale acestui numeros de-țagament.

La începutul lunii iunie a acestui an, făcîndu-se bilanțul muncii în toate domeniile de activitate, au fost conferite, în numele tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii, înalte distincții unor organizații județene de partid, consiliilor populare județene, unități economice și unor instituții de cercetare și proiectare, care, în anul 1987, s-au situat în fruntea întrecerii socialiste. Conferirea înaltelor ordine și titluri ale Republicii Socialiste România constituie o nouă și elocventă mărturie a prețurii deosebite pe care partidul și statul nostru, personal to-

varășul Nicolae Ceaușescu, o acordă activității pline de abnegație și devotament desfășurate de oamenii muncii, muncitorii, țărani, intelectuali, în înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului.

Întrecerea socialistă din învățămînt, factor important de activizare și mobilizare a colectivelor de oameni ai muncii la îndeplinirea importantelor obiective și sarcini ce revin acestui domeniu din documentele de partid și de stat, a oferit, de fiecare dată, prilejul unor evaluări ale muncii depuse în nobila și complexă activitate de instrucție și educație a tinerii generații. Indicatorii întrecerii — școlarizare pe cicluri și trepte de învă-

Prof. DOBRITA TIGĂRAN
președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură,
Poligrafie, Presă și Edituri

(Continuare în pag a 8-a)

Acțiuni, manifestări

SUB EGIDA FESTIVALULUI NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“

„Creativitate și eficiență în învățămînt“

Incepînd cu actuala ediție a manifestării metodico-științifice „Creativitate și eficiență în învățămînt“, Inspectoratul Școlar Județean, Comisia județeană pentru activitatea sindicatelor din învățămînt organizează, lunar, în colaborare cu catedra de psihopedagogie a Universității Clujene, un curs de perfecționare metodico-științifică a cadrelor didactice. Amintim câteva dintre temele dezbătute: probleme actuale ale cercetării didactice; metodologia cercetării și elaborării lucrărilor științifice și metodice; posibilități de operaționalizare a conținutului obiectivelor instructiv-educative; strategii de predare-învățare în concordanță cu scopurile didactice; modalități de verificare-evaluare în procesul didactic; repere în evoluția stadială a judecății morale, în procesul de formare a conștiinței morale a elevilor; creativitatea elevilor; posibilități de cunoaștere și educare.

În mod special, în etapa de masă a acțiunii „Creativitate și eficiență în învățămînt“ au fost prezentate și selecționate comunicări — ale directorilor de școli și ale altor cadre de conducere —

care vor fi prezentate la simpozionul județean la secțiunea privind unele aspecte ale conducerii unităților de învățămînt.

În deschiderea acțiunilor din cadrul „Zilelor învățămîntului clujean“ — organizate, în acest an, sub genericul „Optimizarea procesului de instrucție și educație“ — a avut loc simpozionul „Idei magistrale ale Epocii Nicolae Ceaușescu — creșterea contribuției științei și învățămîntului la progresul societății“, la care au participat directorii de școli și organizatorii de grupă sindicală.

La Liceul Pedagogic din Cluj-Napoca s-a finalizat, de curînd, prin efortul cadrelor didactice din catedra de pedagogie a liceului, un cabinet de psiho-pedagogie și de perfecționare a învățătorilor și educatoarelor, conceput în conformitate cu cele mai moderne orientări în specialitate, cu sprijinul Universității din Cluj-Napoca și realizat în colaborare cu Inspectoratul Școlar și Comitetul Sindicatului Învățămînt.

Prof. AURELIA CÂMPEAN
președintele Comitetului Sindicatului Învățămînt Cluj-Napoca

Corul „Camerata“ din Slatina

În urmă cu 15 ani, inimosul și talentatul profesor Alexandru Chirilă Stanciu a înființat corul „Camerata“ al fostului Liceu Pedagogic din Slatina, cor care activează acum sub egida Sindicatului Învățămînt al municipiului.

În acești ani de activitate, corul „Camerata“ a fost laureat la ultimele patru ediții ale Festivalului Național „Cîntarea României“, laureat cu trofeul „D. G. Kliriac“ al festivalului cu același nume de la Pitești și, recent, la Festivalul coral interjudețean „Ion Vidu“ de la Lugoj, fiindu-i apreciată evoluția cu premiul al II-lea și Premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din Republica Socialistă România. Am ascultat și am aplaudat acest cor în concert, pe scena sălii Școlii Nr. 9 din Slatina, la casele de cultură din Slatina și Pitești, precum și pe scena Ateneului Român sau în emisiuni de radio și televiziune, i-am urmărit evoluția cu gîndul și inima la Bals, Caracal, Piatra-Olt, Craiova, Voineasa, Lugoj etc., avînd cea prețuroasă specială pentru dascălii care, după ce „ard“ la catedră în fața zecilor și sutelor de elevi, își continuă activitatea în formații artistice.

Prof. JEAN LUPU
Inspector școlar de specialitate
la Inspectoratul Școlar al Municipiului București

Mătasea naturală și „mica“ sa „mare uzină“ din școală

Firul natural produs de viermele de mătase, această mică „uzină naturală“ este cunoscută din timpuri vechi în țara noastră, fiind folosită la confecționarea maramelor și ilor, a altor costume și țesături naturale care au contribuit, într-o mare măsură, la faima câștigată de frumosul nostru port românesc. Mătasea naturală, datorită calităților sale deosebite, de finețe și rezistență, a început să fie folosită din ce în ce mai mult în industria textilă, ca urmare a cerințelor mereu sporite atât ale populației cit și ale industriei.

Un rol deosebit, în dezvoltarea producției de gogoși de mătase, îl au unitățile școlare, unde, sub conducerea cadrelor didactice, li se oferă elevilor o ocupație eficientă și rentabilă. În acest scop, se impun mai multe măsuri tehnico-organizatorice, dintre care se cuvine să amintim: inventarierea bazei materiale care o constituie plantațiile de dud și spațiile de creștere; contractarea producției de gogoși de mătase cu întreprinderile de contractări și achiziții județene; stabilirea formațiilor de lucru pentru culegerea frunzei de dud și a creșterii viermilor de mătase, sub conducerea unor cadre didactice, de preferință profesori de biologie; înființarea unor mici plantații de dud pe loturile agricole ale școlilor din mediul rural și liceele agricole. În această privință, experiența pozitivă a mai multor școli din județe ca Dolj, Teleorman, Buzău, Timiș, Sectorul Agricol Ilfov și altele este demnă de urmat de toate unitățile școlare.

Pregătirea pentru creșterea viermilor de mătase a început, ca în fiecare an, încă din luna aprilie, avînd în vedere respectarea unor condiții care au fost reamintite într-un articol publicat în revista „Tribuna școlii“ în primăvara acestui an și asupra cărora considerăm că nu mai e necesar să revenim. Ne vom opri însă asupra citorva aspecte privind îngrijirea viermilor de mătase.

Larvele de viermi de mătase trec în

28-30 de zile prin cinci virste, perioadă în care își schimbă pielea (năpîrlesc) de patru ori. Timpul de nemîncare, în care larva își formează noua piele, se numește „somm“ și durează 24-48 ore, după virstă. În timpul somnului, temperatura aerului se ridică cu 1°C față de cea din timpul creșterii. În acest timp larvele nu trebuie deranjate și deci, nu li se dă nici hrană. La virsta I, hrănirea larvelor mici se face cu frunză de dud tăiată, administrată din două în două ore. Temperatura camerei trebuie să fie de cel puțin 25-26°C, iar umiditatea de 70-75%. În ziua a V-a intră în somn, devin transparente și stau nemîncate cu capul ridicat. La virsta a II-a, după ce 90% din larve au ieșit din somn, li se administrează frunză de dud tocată, din două în două ore. După trei zile de furajare, larvele intră în somnul al II-lea care durează 24 de ore.

La virsta a III-a, hrănirea larvelor se face cu frunză întreagă, din patru în patru ore. Temperatura camerei trebuie să fie de 24-25°C, iar umiditatea de 70%. În cele patru zile de creștere este necesar să se acorde atenție aerisirii, la interval de două-trei ore. Înainte de intrare în somn, se schimbă așternutul cu hirtie perforată, pe care se pun frunze proaspete. Larvele trec prin perforațiile hirtiei, atrase de mirosul de frunză de dud. O dată ieșite pe suprafața hirtiei perforate, ele sînt așezate pe hirtie întreagă, curată. Așternutul vechi se rulează cu grijă (odată cu frunzele, dejecțiile și larvele moarte sau mai puțin dezvoltate) și se aruncă la platforma de gunoi. Larvele rămase, sănătoase și curate, intră în somn timp de 24 ore.

Virsta a IV-a este foarte importantă pentru sănătatea larvelor, motiv pentru care hrănirea se face cu frunză întreagă sau lăstari din patru în patru ore. Durează cinci zile, perioadă în care mai schimbă o dată așternutul, și după care intră în ultimul somn, „al mătăsii“, care durează 36-48 ore.

În sfîrșit, la virsta a V-a, după năpîrrea a IV-a, larvele sînt mutate pe loc curat cu ajutorul hirtiei perforate sau cu lăstari. Este necesar să asigurăm, pentru un gram de ouă, minimum trei metri pătrați. Temperatura trebuie să fie de 23-24°C, iar umiditatea de 70%. Hrănirea se face de cite ori este nevoie, cu frunze întregi sau lăstari. Această virstă durează șapte-opt zile, după care larvele devin transparente, se retrag la marginea patului de creștere și lasă prin gură un fir subțire de mătase, timp al începerii fazei de îngoșare.

Pentru obținerea unor gogoși de mătase de calitate, este necesar să așezăm materiale de îngoșare — grătare de lemn, mături, paie de rapiță, cereale, crenguțe de stejar etc. Cînd folosim plante pentru îngoșare, acestea se usucă mai întîi la umbră și se string sub formă de mănunchiuri. Temperatura optimă este de 23°C, iar umiditatea de 60-65%. În timpul îngoșării larvele nu trebuie să fie deranjate. Îngoșarea se termină, de obicei, în trei zile. Recoltarea gogosilor se face în ziua a VII-a, după începerea îngoșării, atunci cînd larva s-a transformat în crisalidă, aceasta recunoscîndu-se prin sunetul caracteristic produs la clătirea gogosilor. Materialele cu gogoși se pun în coșuri, se așază afară la umbră, gogoșile se scot una cite una, îndepărtîndu-se mai întîi larvele moarte, atîrnate pe materialele de îngoșare. Gogoșile sînt curățate de scamă și puse în coșuri pe două calități: calitatea I, cele întregi, fără pete sau cicatrici și calitatea a II-a, cele cu defecte (pete, cicatrici, duble etc.). Transportul gogosilor se face, pe calități, în coșuri sau lași găurite, în primele 10 zile de la începerea îngoșării, fiind predate la centrele de colectare ale întreprinderilor de achiziții și contractare județene.

Munca plină de grijă, specifică creșterii viermilor de mătase, va fi răsplătită prin veniturile sigure și stabile pe care le poate obține orice unitate școlară, contribuind astfel la realizarea unei sarcini prioritare, obținerea unor cantități sporite de gogoși de mătase, acțiune care are evident și o deosebită valoare educativă.

Dr. CORNELIU BAHRIM
director tehnic la Stațiunea Centrală de Producție și Cercetări pentru Sericicultură

Recoltarea plantelor medicinale în lunile de vară

Lunile de vară — iulie și august — reprezintă un moment de maximă dezvoltare a regnului vegetal, file din cartea naturii care nu se mai întorc, specii care și trec momentul optim de recoltare pînă la reînnoirea școlii.

Fără a fi obositoare, fără a cere eforturi supralicitanțe, acțiunile de recoltare a plantelor medicinale se pot realiza, peste vară, sub o multitudine de forme: fie recoltare individuală (pe baza unor indicații date de profesorul de biologie), fie în cadrul taberelor (ce frumosă poate fi o „zi a plantelor medicinale“, organizată ca excursie aplicativă), atît în orizontul local, cit și în drumetțiile făcute, în care un colț de rucsac poate fi rezervat plantelor medicinale.

Sînt o serie de plante cu mare adaptabilitate ecologică, pe care le putem întîlni pretutindeni, fiind bine cunoscute. **Coada șoricelului** (Achillea millefolium) are proprietăți antiseptice comparabile cu ale mușetelului, recoltîndu-se inflorescențele. **Măruntul Troscot** (Polygonum aviculare), care se recoltază în întregime, este un bun diuretic, în timp ce **Pătălina** (Plantago sp.), pe care croșicărul o numește „cea mai bună pentru vătămătură“, este utilă în afecțiuni respiratorii, recoltîndu-se frunzele. De la cîmpie și pînă-n pajiște de munte în-

tilnim **Păpădia** (Taraxacum officinale), de la care se recoltază fie numai frunzele, fie planta cu tot cu rădăcină, îndepărtîndu-se tulpinile florifere, o așa-numită „prietene a ficatului“. **Volbura** sau **Rochița rindunicii** (Convolvulus arvensis) își încolăcește tulpinile în jurul altor plante; ea este o plantă medicinală cu proprietăți laxative. Tot atît de comune sînt **Trifoiul roșu** și cel **alb** (Trifolium pratense și T. repens), după cum pretutindeni se pot recolta frunzele de **Dud** (Morus sp.), adjuvante anti-diabetice, ca și cele de **Nuc** (Juglans nigra).

La margine de drum, prin buruienii șuri, parcă răsfrîng azurul cerului florile de **Albăstrele** (Centaurea cyanus), diuretice, utile, își înalță tulpinile pînă la un stat de om **Talpa giștii** (Leonurus cardiaca), numită așa după forma frunzelor, ca o labă de palmipedă, denumirea științifică a speciei, aceea de „cardiaca“, indicînd recomandarea medicinală pentru afecțiuni cardiace cu substrat nervos. Apoi, **Sulfina** (Melilotus officinalis), cea cu aromă de fin de curînd cosit, recomandată în afecțiuni gastrice, circulatorii, în locuri mai aride din sudul țării. **Ungurașul** (Marrubium vulgare), plantă hepatică importantă, iar spre geana pădurii **Sovirvul** (Origanum vulgare).

Pădurea ne oferă și ea variate posibilități: frunzele de **Mesteacăn** (Betula verrucosa) și **Frasin** (Fraxinus excelsior), diuretice utile și în bolile reumatismale, frunzele de **Alun** (Corylus avellana), în etajul arbustiv cele de **Mur** și **Zmeur** (Rubus fruticosus și R. idaeus), cu proprietăți astringente, iar între ierburii **Saschiul** (Vinca minor), frecvent în păduri din Ardeal și Banat, materie primă de bază pentru industria de medicamente.

Urcînd în excursii pe poteci de deal și munte, vom întîlni **Cimbrisorul** (Thymus sp.), atît de plăcut mirositor, un bun dezinfectant gastric și respirator, delicatele plante de **Trei frați pătași** (Viola tricolor), depurativele cele mai bune ale „farmaciei verzi“, utile în afecțiuni dermatologice, una dintre cele mai cunoscute plante medicinale **Sunătoare** (Hipericum perforatum), specie hepatică. Pe locuri povîrnite vegetează **Podbalul** (Tussilago farfara), cu frunzele mari și cămoase folosite în afecțiuni respiratorii. Tufișurile de **Afin** (Vaccinium myrtillus), frunzele acestuia numindu-se „insulină vegetală“ datorită proprietăților anti-diabetice; tot frunzele interesează de la **Coacăzul negru** (Ribes nigrum), considerate ca avînd proprietăți antiaterosclerotice și diuretice. Cînd se apropie ora primului clopotel, se vor pîrgui roadele toamnei, printre ele și fructele de **Măceș**, **Păducel** sau **Cătina**.

MIRCEA ALEXAN
doctor în biologie

Biblioteca Centrală Pedagogică ne informează!

Consecventă în preocupările sale de a veni, prin elaborarea de publicații referative și bibliografice, în sprijinul perfecționării personalului didactic, al largirii orizontului lor profesional, **Biblioteca Centrală Pedagogică** a editat de-a lungul anilor colecțiile **Modernizarea învățămîntului și Informare tematică**, în cadrul cărora arcele de volume publicate, insusimate, ar da imaginea unei vaste enciclopedii referitoare la ce este nou și valoros în domeniile pedagogiei, psihologiei pedagogice și metodicii de predare a principalelor discipline din învățămîntul românesc preuniversitar de toate gradele: matematică, limba și literatura română, fizică, chimie, istorie, limbile străine etc.

Aceste publicații pot fi procurate contra cost de la sediul Bibliotecii Centrale Pedagogice și prin comenzi contra ramburs. Dintre titlurile necupizate și pe care Biblioteca Centrală Pedagogică le recomandă, în continuare, personalului didactic și cercetătorilor din domeniul educației și învățămîntului, menționăm: 1. **Activitatea creatoare a elevilor la lecțiile de compunere. Folosirea dicționarului** (Colecția „Informare tematică“, nr. 9 — 3,50 lei); 2. **„Convorbiri didactice“** (indice bibliografic — 7,25 lei); 3. **Pregătirea și perfecționarea personalului didactic** (Colecția „Informare tematică“, nr. 13 — 3,50 lei).

Acestor publicații li se adaugă **Bibliografia pedagogică**, lucrare cu caracter exhaustiv semnalînd cărțile, studiile și articolele din domeniul educației și învățămîntului — cele mai importante, adnotate concis — apărute în anii 1965-1966 (42 lei). Instrument de mare utilitate pentru cei interesați de evoluția gîndirii pedagogice românești, **Bibliografia pedagogică**, poate fi procurată, de asemenea, contra cost sau prin comenzi la sediul Bibliotecii Centrale Pedagogice din București, sector 1, Str. Zalomit, nr. 12, telefon 17 75 71; 13 45 21.

Acțiuni științifice și cultural politice

LA GHEORGHIENI

În cadrul manifestărilor dedicate Zilei internaționale a ocrotirii mediului inconjurător, la Gheorghieni a avut loc sesiunea interjudețeană de referate și comunicări științifice ale elevilor, cu tema „Contribuția elevilor la activitatea de ocrotire a mediului ambiant și a monumentelor naturii“.

Intrunind participanți din județul gazdă, Harghita, precum și din județele Satu Mare, Arad, Bihor, Caraș-Severin, Vaslui, Suceava, Constanța, Sălaj, Argeș, Prahova, Mureș, Olt, Mehedinți, Neamț, Dimbovița etc., manifestarea a inclus, în bogatul său program, excursii documentare prezentări de expediții științifice românești, expuneri, demonstrații de alpinism, precum și numeroase comunicări pe tema amintită. Spicuum cîteva dintre titlurile acestora: „Ocrotirea mediului ambiant și a monumentelor naturii din județul Olt“, „Regenerarea fondului forestier și silvic în județul Covasna“, „Activitatea de protecție a mediului inconjurător în județul Harghita, în ultimii 20 de ani“, „Efectele nocive ale poluării apelor“, „Ploule acide în Munții Zarandului“ etc.

LA TÎRGOVIȘTE

Un util schimb de experiență a avut loc la Tîrговиște, între profesorii care predau științe sociale din județele Dimbovița și Teleorman, pe tema „Valențele instructiv-educative ale cabinetelor de științe sociale“. Pentru desprinderea căilor și a mijloacelor menite să asigure în mare măsură cunoașterea de către tineret a politicii partidului, a problemelor actuale ale construcției socialiste, participanții au dezbătut ideile, orientările și tezele incluse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, la sedința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., din 29 aprilie a.c., precum și în recenta cuvîntare de la plenara din iunie 1988, subliniînd, în spiritul acestor documente, marile valențe formative ale istoriei, ale tuturor științelor sociale.

ÎN ORAȘUL HUMOR

„Zilele culturii“ în orașul Humor, județul Suceava, au inclus, printre multiple forme de manifestare, și întîlnirea elevilor și a cadrelor didactice ale Liceului Industrial din localitate cu brigada științifică „Magazin“, alcătuită din specialiști, ce au prezentat participanților numeroase noutăți științifice, aspecte mai puțin cunoscute privind mecanismele intime ale învățării, procesele psihice ale activității creatoare, ocrotirea mediului ambiant, evoluția Pămîntului, centralele nucleare etc. O întîlnire interesantă, ce a venit în întîmpinarea întrebărilor specifice virstei de cunoaștere a elevilor participanți!

ÎN SPIRITUL EXIGENȚELOR ȘI ORIENTĂRILOR

FORMULATE DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI

Aplicăm în întreaga noastră activitate teze și idei de inestimabilă valoare

(Urmare din pag. 1)

și profund umanist al politicii Partidului Comunist Român, cadrele didactice, întregul tineret studios au primit cu deplină aprobare și profundă recunoștință, alături de întregul popor, amplul program de măsuri, ca urmare a propunerilor Comitetului Politic Executiv — care au fost aprobate de către Plenara C.C. al P.C.R. și Marea Adunare Națională, —, în vederea măririi retribuției întregului personal muncitor, a creșterii pensiilor, măsuri care, prin dimensiunile și implicațiile lor economice și sociale, pun în evidență faptul că scopul suprem al întregului demers politic, economic și social al partidului nostru este ridicarea continuă a nivelului material și spiritual al întregului popor, bunăstarea și fericirea sa.

„Să avem permanent în vedere — subliniază, cu îndreptățire, secretarul general al partidului — că teza socialismului științific, după care libertatea presupune înțelegerea necesității, impune ridicarea nivelului cultural și științific, o înaltă educație revoluționară, de formare a omului nou, constructor conștient al propriului destin, al viitorului său liber, de bunăstare — a comunismului! Numai un om educat și stăpîn pe cele mai înalte cunoștințe în toate domeniile poate înțelege legile obiective, cerințele

dezvoltării economico-sociale, poate sesiza la timp schimbările care au loc în societate, poate sesiza ceea ce este vechi și nu corespunde noii etape a progresului, poate sesiza noul care se va dezvolta și care reprezintă viitorul.”

În acest insuficient program de muncă și acțiune, destinat, în covârșitoare măsură, oamenilor școlii, ne apar cu totul relevante și emoționante susținutele îndemnuri ale secretarului general al partidului de a lupta împotriva dogmatismului, a imobilismului, a șablonismului, de a studia noile realități, de a căuta răspuns la noile probleme, ce se ivesc neîntrerupt, de a privi încrezător în viitor, neuitând niciodată că procesul revoluționar nu s-a încheiat și nu se va încheia. Numai astfel, vom putea, și este necesar — arată secretarul general al partidului — „să educăm tineretul și copiii patriei noastre în spiritul celor mai înaintate concepții revoluționare și cuceriri ale științei. Să înțelegem — adăuga tovarășul Nicolae Ceaușescu — că această constituie o obligație a întregului partid, a întregului popor. Tineretul, copiii reprezintă viitorul de aur al patriei noastre — și trebuie să facem totul pentru a forma o tină generație cu înalte cunoștințe revoluționare, cu o înaltă cultură.” Și într-adevăr, acestui înalt țel trebuie să ne devotăm fără precepută, cu toată ființa noastră.

teoretice, practice și de inovare pedagogică, de realizare a indicatorilor prevăzuți în întrecerea socialistă, formă superioară de interferare și conjugare a eforturilor individuale și colective în domeniul perfecționării și autoperfecționării politico-ideologice și profesionale.

Dezbaterele organizate cu toate colectivele de oameni ai muncii din grădinițe, școli, licee în spiritul tezelor cuprinse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Ședința Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al P.C.R., din 29 aprilie a.c., au oferit noi posibilități de analiză și autoanaliză existentă în elaborarea și adoptarea unor soluții realiste, care să confere muncii instructiv-educative un plus de calitate și eficiență. Încă o dată aceste dezbateri au adus în prim planul preocupărilor de la nivelul fiecărei unități de învățămînt, al fiecărui membru de sindicat, problema competenței profesionale înțelese nu ca o stare suficientă sieși, ci ca o procesualitate, finalizată în capacități de rezolvare optimă și operativă a celor mai noi și diferite probleme ce apar în procesul muncii, sub impactul revoluției științifico-tehnice contemporane. S-a desprins concluzia că rezultatele obținute în munca noastră nu s-au situat la nivelul cerut de potențialul politic, profesional și organizatoric de care dispunem, în multe alte activități, menținându-se încă unele deficiențe. Astfel, ca urmare a unui mod superficial, formal de planificare și desfășurare a activității unor birouri sindicale și comitete de secție, în unele unități școlare se manifestă neglijența în păstrarea, utilizarea și buna gospodărire a bazei didactice materiale. Ne propunem să acționăm, în continuare, pentru eliminarea tuturor neajunsurilor manifestate pînă în prezent, precum și pentru aplicarea mai consecventă în practică, de către toate educatoarele, învățătorii și profesorii, a principiilor accesibilității, învățării conștiente și active, sistematizării și esențializării materiei de

predat. O deosebită atenție va fi acordată structurării unui volum corespunzător de cunoștințe, priceperi și deprinderi, evitându-se suprincărcarea elevilor și realizarea unui real progres școlar. Instruirea tehnico-productivă a elevilor, pregătirea forței de muncă pentru toate domeniile activității economico-sociale impun din partea noastră accentuarea laturii practic-aplicative a lecțiilor, adoptarea unor tehnologii de lucru adecvate, cu deschidere spre modernizarea întregului proces instructiv-educativ. De asemenea, este necesar să acționăm, la nivelul tuturor unităților de învățămînt, pentru ca toți organizatorii grupelor și președinții de sindicat să folosească optim cadrul democratic oferit de organele de conducere colectivă, pentru participarea activă, conștientă și responsabilă, la dezbaterile problemelor majore ale colectivului didactic, la elaborarea și adoptarea deciziilor necesare instituirii unui climat de competiție creativă, de ordine și disciplină, pentru soluționarea operativă a propunerilor oamenilor muncii.

Ne angajăm ca, sub îndrumarea organelor de partid, situind la baza întregii noastre activități Programul ideologic al partidului, să acționăm, cu responsabilitate și competență, pentru perfecționarea muncii noastre, întărind conlucrarea cu inspectoratul școlar, cu organizațiile de copii și tineret, pentru valorificarea educativă a conținutului tuturor activităților organizate. Totodată, vom acționa pentru sporirea eficienței adunării grupei sindicale, pentru transformarea acesteia în principalul cadru de informare și schimb de experiență, făcînd din învățarea continuă, asimilarea, aplicarea permanentă a noului nu doar opțiuni valorice, ci modalități acționale, fundamentale în devenirea omului contemporan.

Prof. CONSTANȚA DIMITRIU
președinte al Comisiei județene pentru activitatea sindicatelor din învățămînt
Bacău

Învățămîntul timișean, la cotele cerințelor actuale

Acționînd în spiritul hotărîrilor Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, ale Conferinței Naționale a partidului, al sarcinilor trasate școlii de toate gradele de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu în Tezele din aprilie și în celelalte recente documente de partid, pe linia pregătirii temeinice și a perfecționării continue a forței de muncă, învățămîntul timișean se află puternic angajat în amplul proces de educare și formare a cadrelor necesare tuturor domeniilor de activitate din economia județului și a țării.

În acest context, cu sprijinul nemijlocit al Comitetului Județean P.C.R., Inspectoratul Școlar al județului nostru a acționat pentru asigurarea bazei didactico-materiale optime, necesare desfășurării în bune condiții a procesului instructiv-educativ. Este demn de menționat că unitățile noastre de învățămînt dispun, în grădinițe, de 896 săli de activitate, iar în școli și licee, de 3 196 săli de clasă, de 586 cabinete, de peste 900 de laboratoare și ateliere, cu 11 mii locuri de muncă, de 156 săli de sport, 309 biblioteci, cu peste două milioane de cărți și alte publicații. Toate acestea au permis dezvoltarea și diversificarea rețelei de învățămînt în profil teritorial, asigurarea condițiilor optime de pregătire a elevilor în 27 de profiluri și 72 de meserii, în cele 35 de licee și 51 de unități cu clasele I—X, unde, din întreaga generație de absolvenți ai clasei a VIII-a cuprinsă în

treapta I de liceu, 91% învață în licee industriale și agroindustriale.

Generalizarea învățămîntului de 12 ani reprezintă neîndoios și pentru învățămîntul timișean un salt real în pregătirea generală a cadrelor, în strînsă legătură cu cerințele noi ale producției, ale revoluției tehnico-științifice contemporane. Potrivit Decretului privind repartizarea în producție a absolvenților, promoția 1988, în anul acesta în județul Timiș vor fi repartizați în producție peste 8 000 de absolvenți ai treptei a II-a de liceu și ai învățămîntului profesional. Vom urmări în acest scop satisfacerea necesarului de forță de muncă din toate ramurile economiei naționale, acordînd prioritate sectoarelor miniere, petroliere, energetice și agricole.

Vom intensifica și în continuare, prin întregul conținut al procesului instructiv-educativ, demersul educațional în vederea formării și dezvoltării la elevi a convingerilor patriotice revoluționare, cultivării unor trăsături de caracter specifice omului nou. Sintem conștienți că progresul, dezvoltarea și edificarea patriei noastre sînt cuprinse în parametrii unui efort creator și responsabil, la care cadrele didactice și elevii din județul Timiș sînt angajați plenar, cu toate resursele și capacitatea lor, pentru realizarea marilor decizii de decizii contemporane și de viitor.

Prof. IOAN DOBOȘAN
inspector școlar general adjunct
al județului Timiș

Sub semnul responsabilității comuniste

Cadrele didactice din unitățile de învățămînt existente în județul nostru sînt angajate ferm să-și desfășoare munca sub semnul responsabilității și exigenței comuniste, al hotărîrii ferme a tuturor oamenilor muncii de a face totul pentru continua perfecționare a întregii activități economico-sociale, organizatorice și politico-ideologice, în spiritul tezelor, conceptelor, ideilor și orientărilor de o deosebită însemnătate teoretică și practică, formulate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu la recente ședințe ale Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

Puternic stimulat de concepția nouă, revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la rolul și locul școlii în viața economică și socială, învățămîntul băcăuan a înregistrat, în constelația marilor înfăptuiri și inițiative ale epocii inaugurate de Congresul al IX-lea al partidului — Epoca Nicolae Ceaușescu — progrese însemnate în activitatea de instruire și educare a tinerii generații. În colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean și sub îndrumarea permanentă a organelor de partid, Comisia județeană pentru activitatea sindicatelor din învățămînt a acționat în vederea perfecționării continue a întregii activități, a metodelor și stilului de muncă, realizînd o îmbogățire și diversificare a acțiunilor proprii, precum și optimizarea muncii de îndrumare și coordonarea

activităților grupelor sindicale și comitetelor de secție. O importanță deosebită am acordat activității de prospectare a problemelor majore ale învățămîntului, fapt ce a contribuit la continua îmbunătățire a planificării muncii comisiei, comitetelor sindicale și birourilor grupelor sindicale, a selecționării problemelor de analiză, evitînd paralelismele, imbinînd răspunderea personală cu cea colectivă, întărind ordinea și disciplina. Preocupări stăruitoare au fost depuse pentru organizarea temeinică a cunoașterii și înfăptuirii hotărîrilor, atît a celor adoptate de organele superioare, cît și a hotărîrilor proprii. În acest scop, am perfecționat sistemul de transmitere operativă, pînă la grupele sindicale, a sarcinilor curente, permise de la organele de partid și sindicale, completînd corespunzător planurile de muncă sau întocmind planuri speciale de acțiuni, de un real folos fiind, în acest sens, consfățuirile organizate lunar cu activul sindical în cadrul „Zilei organizatorului”.

Consfățuirile, schimbările de experiență, analizele și studiile inițiate la nivelul comisiei județene, a comitetelor și grupelor sindicale au creat posibilități multiple de perfecționare a pregătirii profesionale a membrilor de sindicat, pentru stimularea activității de cercetare și creație, modernizarea tehnologiilor didactice, realizarea unei simbioze constructive, eficiente între activi-

Educarea patriotică revoluționară a tineretului școlar

(Urmare din pag. 1)

te activități menite să contribuie la stimularea creativității copiilor și tinerilor, a interesului pentru informare și documentare științifică, pentru lărgirea orizontului de cultură generală. Iată, de pildă, în acest scop, Ministerul Educației și Învățămîntului și Consiliul Național al Organizației Pionierilor au organizat, în complexul de odihnă Năvodari, cu sprijinul Centrului de Informatică și Tehnică de Calcul din București și al unității de specialitate din Timișoara, atît pentru avansați cît și pentru începători, cursuri de informatică și tehnică de calcul. Tot pe această linie se înscriu și acțiunile inițiate în cadrul cercurilor de matematică, fizică, chimie, precum și cursul de educație estetică, organizat cu sprijinul elevilor și cadrelor didactice de la Liceul de Artă „I. Vidu” din Timișoara, cursul de problematică a limbii române și cursul de cultură cinematografică, susținute de asemenea, în premieră la Năvodari.

Se vor organiza acțiuni de tradiție cu caracter național și internațional. Între acestea, Concursul cîntecului patriotic și dansului pionieresc „Omagiu patriei și partidului”, Festivalul internațional „Copiii lumii doresc pacea”, Concursul pionieresc de folclor, concursurile pe teme de circulație, „Patrulele școlare de circulație” și „Educație rutieră, educație pentru viață”, „Ecran de vacanță”, Concursul de creație tehnico-aplicativă „Start spre viitor” și „Atelier 2000”, tabăra „Speranțelor olimpice”. De asemenea, la Cîmpulung Moldovenesc, în perioada 24—31 iulie, se va finaliza sesiunea națională de comunicări și referate științifice ale elevilor.

Vacanța de vară, atît de necesară tineretului studios pentru recreere și deconectare, trebuie să devină însă, în același timp, un spațiu pentru odihnă activă, o continuare firească a educației prin și pentru muncă. Pe această linie se circumscrie faptul că peste 50 000 de elevi și studenți și 2 500 cadre didactice vor participa la muncă patriotică pe șantierele naționale și locale ale tineretului, de pe întreg cuprinsul țării. La lucrările din campania agricolă de vară vor participa peste 720 000 de elevi și studenți și 30 000 de cadre didactice. Pe întreaga perioadă a vacanței de vară, elevii vor lua parte la acțiuni de recoltare a plantelor medicinale și fructelor de pădure, la ample acțiuni de colectare a materialelor re folosibile, la executarea unor lucrări de întreținere a spațiilor de învățămînt, la recondiționarea manualelor școlare și a materialelor didactice, amenajarea de cabinete și laboratoare, de baze sportive simple.

O atenție deosebită se va acorda antrenării elevilor în creșterea viermilor de mătase și realizarea planului de gogoși

de mătase; în toate localitățile țării cu o bogată bază furajeră se vor organiza tabere specializate pentru creșterea viermilor de mătase. Toate aceste acțiuni dau expresie hotărîrii elevilor și studenților de a răspunde prin fapte concrete de muncă chemărilor și îndemnurilor secretarului general al partidului de a întîmpina ziua de 23 August și împlinirea a 40 de ani de la înființarea șantierelor naționale ale tineretului cu noi și importante realizări în toate domeniile de activitate.

În programele taberelor, cluburilor de vacanță, în colonii și case ale pionierilor și tineretului sînt prevăzute a se continua acțiunile din etapa de masă a Festivalului Național „Cîntarea României” prin organizarea unor ample manifestări politico-educative, spectacole de cîntece și poezii patriotice, revoluționare. Se vor desfășura acțiunile: concursurile cu etapa republicană „Patrie mîndră, țară de eroi”, concursul de interpretare „Ciprian Porumbescu”, cel intitulat „Pentru sănătate și umanitate”.

Acțiunile ce se vor organiza în vacanța de vară, vor permite copiilor și tinerilor de a beneficia din plin de aerul curat al munților, de apa și soarele de pe litoralul românesc, de jocurile și dansurile îndrăgite.

Pentru aceasta, la nivelul județelor și unităților de învățămînt, s-au luat măsuri pentru cuprinderea tuturor elevilor și studenților în activitățile din cadrul cluburilor și satelor de vacanță, în tabere, excursii, drumeții și expediții. Pentru elevii și studenții care își vor petrece vacanța în localitățile de domiciliu vor funcționa 5 000 de cluburi de vacanță, la activitatea cărora vor participa două milioane de elevi, sub îndrumarea a peste 50 de mii de cadre didactice; se vor organiza 300 de tabere pentru preșcolari, elevi și studenți, de odihnă, tehnico-aplicative, pe discipline de învățămînt științifice, în care vor fi cuprinși peste 400 000 preșcolari, elevi și studenți, iar în excursii și expediții — peste 1 000 000 de copii și tineri. Un accent deosebit se va pune pe organizarea, în cadrul competiției naționale „Dacia”, de activități sportive în aer liber, concursuri, întreceri sportive, ștafete aplicative, crossuri, marșuri, la care vor participa peste 2 500 000 elevi și studenți, se vor desfășura fazele republicane ale Cupei „Pionierul” la oină, handbal, fotbal, tenis de cîmp și badminton, ample concursuri și manifestări culturale-sportive dedicate zilei de 23 August.

În perioada vacanței de vară copiii și tinerii vor participa la ample acțiuni consacrate educării lor în spiritul păcii, colaborării și înțelegerii între popoare. O atenție deosebită se va acorda cunoașterii și popularizării poziției României, contribuției președintelui României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la soluționarea marilor probleme cu care se confruntă omenirea în etapa actuală.

Activități politico-educative, cultural-artistice și sportiv-turistice

Parte integrantă a complexului proces de educare comunistă, patriotică și revoluționară a celei mai tinere generații, activitatea desfășurată cu pionierii și șoimii patriei din această vacanță de vară este concepută și organizată în lumina sarcinilor, orientărilor și indicațiilor de inestimabilă valoare pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-a pus în fața întregii munci politico-educative.

Avind în vedere necesitatea intensificării muncii educative în perioada vacanței, consiliile și comandamentele pionieresti au elaborat programe complexe de activitate, care cuprind întreaga gamă de acțiuni specifice vacanței de vară: activități de muncă patriotică, meditații și consultații, activități cu caracter politico-ideologic, de educație patriotică, activități cultural-artistice și recreative, tabere de odihnă și de instruire, forumuri pionieresti, excursii, drumetii și expediții „Cutezători”.

În toate localitățile au fost organizate cluburi de vacanță, unde copiii își pot petrece în fiecare zi, în mod plăcut și instructiv, o bună parte din timpul liber. În programul cluburilor de vacanță sînt înscrise o serie de activități cum ar fi: dezbateri politico-ideologice, întâlniri cu activiști de partid și cu muncitorii fruntași, care le prezintă copiilor aspecte ale dezvoltării economico-sociale a țării în perioada deosebit de efervescentă și încărcată de semnificații politice pe care, cu mîndrie patriotică, o numim „Epoca Nicolae Ceaușescu”. Sînt programate, de asemenea, activități menite să conducă la cunoașterea vieții, operei și activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a mărețelor realizări obținute de poporul nostru în perioada deosebit de efervescentă și încărcată de semnificații politice pe care, cu mîndrie patriotică, o numim „Epoca Nicolae Ceaușescu”. Sînt programate, de asemenea, activități menite să conducă la cunoașterea trecutului glorios de luptă al poporului român, la dezvoltarea sentimentelor patriotice ale copiilor. În cadrul cluburilor de vacanță își desfășoară activitatea și susțin spectacole formații artistice de pionieri și șoimi ai patriei, laureate ale Festivalului Național „Cîntarea României”.

În această primă parte a vacanței își desfășoară lucrările Forumurile județene ale pionierilor, activitate devenită tradițională, care constituie un moment de bilanț al muncii politico-educative desfășurate de Organizația Pionierilor. Forumurile pionieresti reprezintă un important cadru de afirmare a democrației pionieresti, în care se realizează analize temeinice ale modului în care consiliile și comandamentele pionieresti și-au îndeplinit sarcinile ce le revin din documentele de partid, din angajamentele asumate. Totodată, ele prilejuiesc purtătorilor cravatei roșii cu tricolor participarea la un număr mare de activități politico-educative, cultural-artistice și sportiv-turistice.

În perioada care a trecut, de la începerea vacanței și pînă acum, un mare număr de pionieri și șoimi ai patriei și-au petrecut o parte din vacanță în taberele de odihnă și instruire pe diferite domenii de activitate. În majoritatea județelor a fost finalizată în cadrul unor tabere acțiunea complexă de educație patriotică a pionierilor și școlariilor „Tot înainte”, care în anul școlar

1987—1988 a fost dedicată Conferinței Naționale a Partidului.

Năvodari reprezintă și în această vară o „capitală” a vacanței, mii de copii petrecindu-și aici, în mod instructiv-educativ o parte din zilele acestei veri. Consiliul Național al Organizației Pionierilor a organizat aici un mare număr de activități, dintre care amintim: Tabăra republicană cu profil tehnico-aplicativ „Start spre viitor” — care reunește pionierii ce au obținut în anul școlar recent încheiat rezultate deosebite în activitatea de creație tehnică desfășurată în cadrul caselor pionierilor și șoimilor patriei și cercurilor de profil din școli. Tabăra prilejuiește organizarea unui mare număr de concursuri cu profil tehnico-aplicativ și prezentarea celor mai semnificative și valoroase lucrări de creație tehnică într-o amplă expoziție.

Tot în această perioadă, în cadrul complexului Năvodari, se desfășoară festivalul internațional „Copiii lumii doresc pacea”.

Pe scenele din Năvodari s-a desfășurat concursul cîntecului patriotic și dansului pionieresc „Omăgiu patriei și partidului”, care a reunit cele mai bune formații artistice de pionieri și șoimi ai patriei laureate ale Festivalului Național „Cîntarea României” și s-a constituit într-o vibrantă manifestare a dragostei și recunoștinței copiilor față de patrie, partid și popor, față de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, prietenul și îndrumătorul cel mai apropiat al tinerei generații, față de tovarășa Elena Ceaușescu, eminent om politic și savant de largă recunoaștere internațională. De curind, la Năvodari, s-au declanșat etapele naționale ale concursurilor „Cea mai bună patrulea școlară de circulație” și „Educația rutieră, educație pentru viață”.

În aceste prime săptămîni de vacanță la Dărmănești, județul Bacău, își desfășoară activitatea Tabăra națională de creație literară și plastică, ce reunește pionierii creatori din toate județele țării. Tot în județul Bacău, la tabăra Valea Budului, membrii subredacțiilor pionieresti de presă s-au întâlnit pentru un valoros schimb de experiență și pentru a-și petrece în mod plăcut, instructiv-educativ, un număr de zile din această vacanță de vară.

În perioada următoare vor fi organizate, de asemenea, numeroase acțiuni specifice vacanței politico-educative cultural-artistice și sportiv-turistice. Un loc important în rîndul acestor acțiuni îl va ocupa Forumul național al pionierilor care își va desfășura lucrările la Cîmpina, județul Prahova, sub genericul „Uniți în gînd și faptă, pentru patrie și partid, înainte!”.

Prin complexitatea și prin buna lor organizare, activitățile de vacanță ale acestei veri se vor constitui într-un sistem amplu, cu profunde valențe politico-educative, care va asigura, pe lîngă condițiile necesare unei odihne binemeritate după eforturile incununate de succese ale unui an școlar, o folosire eficientă a timpului liber al copiilor, o continuare în forme specifice a amplului proces de educație comunistă, patriotică, revoluționară a celei mai tinere generații.

Prof. RADU PODGOREANU
Instructor la Consiliul Național al
Organizației Pionierilor

Cultivînd tradițiile satului românesc

Nu de mult, în aceste frumoase zile de vacanță, am organizat cu copiii preșcolari din Măgura Ilvei un concurs de creație pe tema „Cununii”. „Cununa”, este un vechi obicei folcloric închinat muncii, specific văii superioare a Someșului. Copiii lor este familiar din tradițiile satului, dar acest obicei a fost încă o dată prezentat de un grup de pionieri ai Școlii Nr. 1, în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României”. Văzîndu-i impresionați de profundele înțelesuri ale acestui ritual, le-am propus copiilor un concurs pentru cea mai reușită marionetă din obiceiului „Cununii”. Am discutat despre valoarea autenticității elementelor de port național, semnificația acestei valori și respectarea specificului zonal. Drept urmare, copiii și-au procurat de la bunicii și bătrînii satului materialele necesare, iar cununa propriu-zisă au realizat-o din spice de grîu (corespunzător tradiției).

Selectarea celor mai reușite marionete am făcut-o împreună cu copiii, cerîndu-le părerea și implicîndu-i constant în aprecierea valorii autentice. Totodată, am subliniat sentimentul de respect și prețuire față de ocupația tradițională specifică zonei, agricultura.

Este o mare cinste pentru oricare familie să primească cununa, este o mare cinste pentru oricare copil să preia și continue obiceiurile bunilor și străbunilor lor. Educația în cultul muncii, a păstrării tradiției, obiceiurilor și portului specific zonei, cultivarea folclorului autentic și-au găsit cîmp deschis de influențare prin activitatea realizată.

Cele mai reușite exponate au fost folosite pentru punerea în scenă de către copii a obiceiului „Cununii”, în cadrul unei serbări cu pînă, și, apoi, marionetele au fost expuse în vitrina din sala de activități. Am observat că după această activitate, adeseori, copiii aduc și comentează elemente etnografice vechi (farfurii, linguri, piese din portul popular etc.), subliniindu-le ei înșiși valoarea și frumusețea.

Am expus doar un aspect semnificativ al preocupării mele didactice, elementele de etnografie, folclor, istorie locală constituind însă punctul de pornire pentru diferite activități și jocuri organizate cu copiii. Apreciez că astfel de activități ar trebui să stea la baza formării convingerilor patriotice și moral-cetățenești, iar pe fondul lor să cultivăm sentimente, fapte și atitudini.

Zona Someșului superior oferă largi posibilități de valorificare a elementelor etnografice și de cultură locală, dar, oriunde, pe întinsul României, istoria își izvorăște măreția, cultura națională continuă elementele de valoare ale trecutului, iar realizările economice sînt fapte de mînu și eroism ale contemporanilor noștri; contemporani ce sînt urmașii unui neam eroic, contemporani ce sînt eroii unor vremuri istorice, părinți ai copiilor noștri, modele pe care miine acești urmași le vor ridica pe noi trepte de valoare, cultură și progres.

Educ. DANIELA VRANĂU
Grădinița din comuna Măgura Ilvei,
județul Bistrița Năsăud

În frumusețea neasemuită a plaiurilor Țării de Sus, legendară vatră strămoșească, unde din gloria nepieritoare sau din lacrima grea a istoriei, din îmbrățișarea blîndă, mîngioasă, întunecată sau severă, dar întotdeauna umană și fraternală a obcinelor și măgurilor, din respirațiile întăritoare ale codrului, din ochiul înflorit al dumbrăvilor și poienilor, din răcoarea mereu proaspătă a apelor ce se rostogolesc în sclipitoare armonii, sau din truda ce a prefăcut în valori și frumuseți asprimitile pietrei și încăpășinarea lemnului, oamenii și-au făcut, prin datina străbună, puterea de a rămîne ce au fost și mai mult decît atît, adîncimi de suflet și izvor dătător de sănătate și putere la rădăcinile ființei.

Zilele de vacanță înseamnă pentru toți cei ce poposesc aici — copii, tineri sau adulți — un timp al educației patriotice, comuniste revoluționare, al îmbogățirii sufletului și a minții cu comori de neprețuit.

Pentru că aici, în județul Suceava, în toate așezările sale mirifice, sevele pămîntului urcă dinspre străbuni, sentimentul durabil al iubirii de locul natal, de vatra părintească este sădit de la naștere, ca și mîndria că toți cei din trecut sau de astăzi aparțin unui pămînt cu faimă în istoria și în prezentul patriei.

Nu întimplător deci, amplul program

Năvodari, orașul pionieriei

Aproape 12 mii de copii, veniți din toate județele țării, a găzduit, și în perioada 26 iunie—7 iulie a acestei veri, adevăratul „orașel” de pe malul Mării Negre: Complexul de odihnă pentru copii și tineret Năvodari. De la an la an, programul de vacanță al celor cîteva tabere ale sale a fost gîndit cu tot mai multă atenție și competență — căci și acum, în acest „al patrulea trimestru al educației”, este nevoie de competență! — de către comandanți și instructori, cadre didactice, și concretizat în diferite acțiuni, cercuri și activități opționale ale pionierilor, o mare parte constituind premiere absolute ale acestui an. Despre multe dintre ele aveam să aflăm, încă de la intrarea în incinta complexului, de la principalii coordonatori ai tuturor programelor de vacanță de aici — Vasile Cotuna, inspector general în Ministerul Educației și Învățămîntului și Vasile Trifu, activist al Consiliului Național al Organizației Pionierilor. Programele au fost astfel concepute, încît să adauge manualelor școlii alte „fol”, incitante și captivante, care să contribuie vibrant la educația patriotică și politică a copiilor și la instruirea acestora, stimulînd din plin interesul lor pentru domeniul științei și tehnicii de vîrf sau adresîndu-se educației lor estetice, fizice, pe alte multiple planuri.

Și, într-adevăr, caracterul prin excelență educativ, formativ al vacanței de la Năvodari, vine să completeze, în mod fericit, ca un corolar firesc, minunatele condiții create tinerei generații prin grija statornică a partidului și a statului nostru, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, dăruind cu prisosință pulsul său de frumusețe împrietenirii zilnice a copiilor cu soarele, cu apa mării, pe feericul litoral românesc.

Cu ce să începem, ca să redăm măcar cîteva reverberații din strălucitoarea paletă de activități cărora li se dedică, integral, inimosii profesori de la Năvodari? Se cuvine, mai întîi, să amintim acțiunile de mare anvergură, devenite tradiționale: concursul cîntecului patriotic și dansului pionieresc „Omăgiu patriei și partidului” (în care formația specială a Pabaturii Pionierilor și Șoimilor Patriei din București a fost „voara I”), festivalul internațional „Copiii lumii doresc pacea”, concursurile pe teme de circulație, de educație sanitară, spectacolul dedicat „Zilei Învățătorului”, acțiunile de muncă patriotică și multe, multe altele.

Autorul „orazului” activităților politico-ideologice, cultural-artistice și tehnico-științifice ale taberei „Albatros” este profesorul Toader Hetea, de la Școala Nr. 25 din Timișoara. Reținem din acesta cîteva inspirate generice: „Pionieria — vîrsta marilor elanuri”, „Corola de împliniri a vîrstei noastre”, „Cîtorii ale Epocii Nicolae Ceaușescu în județul Constanța”,

Zile de neuitat

de măsuri alcătuit de Comandamentul județean pentru organizarea vacanțelor școlare, deosebit de bogat în conținut și forme de desfășurare, se fundamentează pe cîteva obiective principale ale educației comuniste a elevilor: educația patriotică, prin cunoașterea trecutului glorios și al prezentului luminos al patriei, educația politico-ideologică și moral-cetățenească; educarea prin muncă și pentru muncă, educarea artistică, sportivă — toate conducînd la cunoașterea importanțelor valori materiale și spirituale — trecute și prezente — ale acestor meșteșuguri.

Mai întîi, pe scurt, cîteva detalii de ordin statistic, oferite de profesorul Dragomir Paulencu, inspector cu problemele educative la Inspectoratul Școlar al Județului, care, de aproape zece ani, se preocupă cu dăruire, competență, abnegație și răspundere, demne de toată lauda și stima, de buna organizare și desfășurare a vacanțelor școlare. În județul Suceava își vor petrece vacanța 12.000 de elevi, din multe județe ale țării, în tabere de instruire și odihnă, în 32 de serii; 12.220 de elevi și preșcolari din județ vor fi trimiși pentru odihnă în diferite

„Codul etic al taberei în acțiune”, „Călătorind cu... Harap Alb” (concurs literar), „Oglinzile eterne ale mării”, „Cea mai frumoasă scrisoare trimisă din tabără”, „Aplauze pentru!” (surpriza județului), ceea ce înseamnă programele cultural-artistice susținute, pe rînd, de reprezentanții ai diferitelor zone ale țării.

Viața tumultuoasă a taberelor pulsează, ca un mare organism, și datorită emisiunilor „Radio-vacanței Năvodari”! Ea se dovedește acel excelent canal de propagare, de informare și feedback, un liant în asigurarea coeziunii întregii demers instructiv-educativ. În această instituție, deloc simplă, redactorul ei coordonator, prof. Felicia Pușcaș, de la Școala Nr. 5 din Tirgu Mureș, este ajutată de profesorii Călin Chincea și Ștefan Mihăilescu. De mare audiență s-au bucurat, între altele, seriile — concurs pe teme de istorie („Sintem urmași de viteji și eroi”), geografie („Să ne cunoaștem județul-gazdă”), limba română („Cum scriem, cum vorbim”), emisiunile „Invitații Radio-vacanței” (adică pionieri ce s-au evidențiat în diferite activități sau concursuri, atît în cadrul taberelor, cît și din timpul anului școlar), ciclurile de „Inițiere în marea muzică” (audii comentate), rubricile permanente de informare, „Curierul complexului” și altele.

Întîlnindu-mă cu conducătorii cercului de informatică și tehnică de calcul, activiști ai caselor pionierilor și șoimilor patriei din Timișoara, Ionuț Cristescu, din Baia Mare, Szotyoi Monica și din Dej, Simion Suciu, am aflat că la opt calculatoare TIM-S — produse ale Institutului de Tehnică de Calcul și Informatică din Timișoara, cu șase monitoare color și două imprimante de tip „Robotron” — se perindă zilnic circa 225 de copii, după un anumit program, departajați conform nivelului lor de cunoștințe și aptitudinilor. Cei trei profesori urmăresc să-i inițieze în minuirea calculatoarelor, cît și în limbajul BASIC, cu care acestea sînt implementate, realizează mici programe de matematică, fizică, desene grafice, mici melodii. Finalizarea inițierii se face, bineînțeles, printr-un concurs. Copiii lor sînt pregătiți, totodată, jocuri logice, distractive, prin care ei își pun în evidență în deminarea, spiritul de observație, atenția distributivă, creativitatea.

Și lată una din „premierele” acestui an: secțiunea de astronomie din cadrul cercului de matematică, unde tînărul profesor Rareș Dianu, de la Școala din comuna Miercurea Nirajului, județul Mureș desfășoară cu copiii un curs pur teoretic, la nivelul claselor gimnaziale, pentru orientarea lor în spațiu, familiarizarea lor cu noțiuni ca: zenit, nadir, ecliptică, pre-

În Tara de Sus

tabere și excursii din țară; se vor organiza 415 excursii județene, cuprinzând 18 700 elevi, 95 excursii interjudețene cu 4 300 de elevi, 1 015 drumeții cu 41 000 de elevi, 93 expediții cu 1 201 elevi, 20 excursii cicloturistice cu 230 elevi.

Pentru excursioniști vor fi puse la dispoziție cinci baze turistice, cu 1 560 de locuri de cazare. În cadrul taberelor și al acțiunilor de muncă patriotică, 42 000 pionieri și 15 795 uteciști vor participa la lucrările din campania agricolă de vară, iar 24 000 la cele din campania agricolă de toamnă. Acțiunile de muncă patriotică la care vor fi antrenați elevii (lucrări în microfermele școlare, îngrijirea și creșterea animalelor, stringerea furajelor, recoltarea plantelor medicinale, a fructelor de pădure), se vor ridica la valoarea de 1 100 000 lei. Într-un număr de 115 școli gimnaziale, case ale picmierilor și școlilor de muncă și în 11 licee vor funcționa cluburi ale elevilor. Toate, cifre impresionante, care atestă grija și preocuparea pentru odihna, sănătatea, reconfortarea elevilor.

Pînă la „întîlnirea” mea nemijlocită cu vacanța, pe care am avut-o în câteva tabere, spicuiesc, din cele ce mi-a prezentat inspectorul Dragomir Paulencu, în primul rînd câteva acțiuni, inițiate la nivelul județului, care, răspund, prin conținutul lor, obiectivelor educative subliniate mai sus. Sub generice atractive, cu bogat conținut educativ, emoțional cum sînt: „File de aur din istoria națiunii”, „Cittorii de ieri, cittorii de azi”, „Unitatea națională, deziderat ecump al românilor” sau din alte acțiuni ce vor marca 140 de ani de la Revoluția din 1848, 300 de ani de la urcarea pe tron a domnitorului Constantin Brâncoveanu, 600 de ani de la prima atestare documentară a orașului Suceava, 70 de ani de la unirea Transilvaniei cu România, la care se adaugă vizite la locuri și monumente istorice, elevii vor cunoaște pagini glorioase din trecutul țării, al județului, lupta poporului pentru libertate și independență.

Deosebită atenție se acordă în special acțiunilor dedicate cunoașterii glorioaselor realizări ale socialismului, cu decesele Epocii Nicolae Ceaușescu, ale cunoașterii vieții și activității tovară-

șului Nicolae Ceaușescu, cititorul României moderne, prin a cărei statornică grijă, copiilor și tinerilor, le este asigurată o viață fericită. Acțiuni cum sînt „Faptele noastre raportate la documentele Conferinței Naționale a partidului”, „Programul partidului, programul nostru”, „Să cunoaștem și să ne însușim Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu din aprilie a.c.” și multe altele îi pun pe elevi în contact nemijlocit cu aceste mari idei în acțiune, cu mari realizări, cu oamenii muncii, prin efortul cărora acestea au fost împlinite, le cultivă mîndria, respectul și prețuirea pentru realitățile patriei, dorința de a se pregăti și angaja să continue, la noi cote, ale calității, munca părinților lor.

Interesante, devenite tradiționale, sînt

MONICA ROBEA

(Continuare în pag. a 6-a)

șum și activități vizuale și auditive; astfel cu o lunetă Zeiss 63/840, cu o putere de mărire de 21, membrii cercului au reușit să surprindă peisajul ceres în anumite ore ale amurgului sau serii, precum și relieful selenar! S-au proiectat diafilme despre misiunile spațiale Apollo 17, despre activitățile organizației „Intercosmos”, despre comete etc. De menționat că aceste mijloace au fost puse cu sollicitudine la dispoziție de specialiștii Muzeului de Științe ale Naturii din Constanța, cu care pionierii s-au întîlnit de mai multe ori, purtînd fructuoase convorbiri, într-o sală mereu plină și la punctul lor de observație — botezat Vega, după numele stelei de maximă amplitudine din triunghiul de vară!

La cercul de matematică distractivă „Dan Barbilian”, cei 45 de participanți sînt antrenați, în general, în concursuri de rezolvare de probleme distractive. Colaborarea între secții se evidențiază, printre altele, în punerea unora dintre ele pe calculator, în popularizarea, prin emisiunile „Radio-vacanțe Năvodari”, a istoriei fiecărei discipline în parte (de pildă, medaliale științifice: „Dan Barbilian”, „Arhimede”, „Thales”, „Kepler”, „Newton” etc.).

Pe profesorul Ion Petrișor, de la Școala Nr. 3 din Boeșca, județul Caraș-Severin — coordonator al activităților sportive ale Taberei „Albatros” — l-am surprins în plină pregătire a unei alte „premiere”: întinzînd un steag alb cu binecunoscutele cercuri olimpice, proaspăt vopsite. „Pentru prima oară în istoria complexului de odihnă pentru copii și tineret de la Năvodari — ne relatează el — se organizează o „olimpiadă” a jocurilor sportive moderne (practic o „miniolimpiadă” sportivă), cu o descîndere festivă, urmată de întreceri sportive și urcare pe podiumul câștigătorilor, la handbal fete, handbal băieți, fotbal, viteză, parcurs aplicativ, cros, pe categorii de vîrstă. Aproximativ o mie de copii sînt cuprinși în etapele probe-

lor, după o selecție prealabilă, pe fiecare unitate de pionieri. În seria următoare, preconizăm să lărgim aria participării, adică să cuprindem în olimpiadă toate taberele din cadrul complexului.”

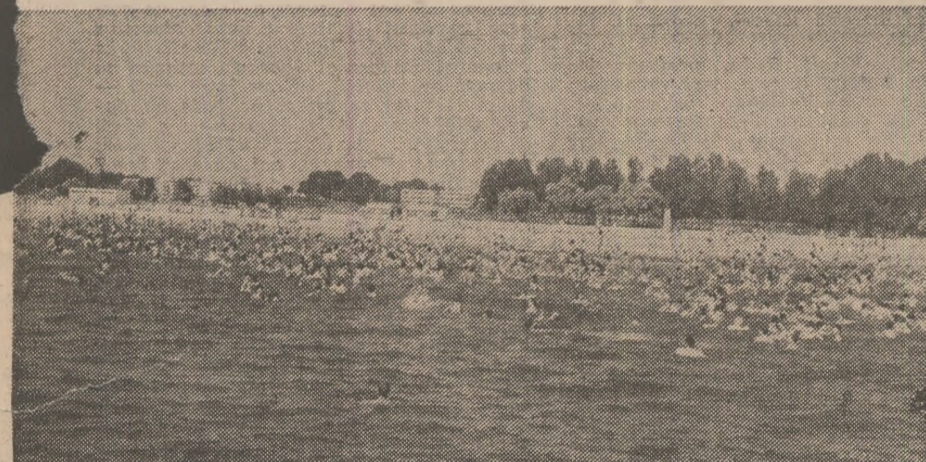
Am putut vedea ce loc important se acordă și activităților sportive de pe plajă, jocurile de mișcare, de îndeminare (ștafete aplicative, jocuri cu colace, cu frînghia, gimnastică aerobică etc.). Există obiceiul de a se populariza cel mai frumos joc de acest fel, prezentat de către o unitate. De un mare succes s-a bucurat, de pildă, concursul de orientare turistică pe plajă (cu puncte de control, avînd „bilețele” ascunse în nisip sau iarbă), copiii trebuind să ocolească diverse zone, pe o arie pe un kilometru, pentru ca în final, să li se evalueze timpul și corectitudinea parcurgerii traseului.

O premieră „muzicală”: festivalul celor nouă grupuri corale, pe scena teatrului de vară „Delfin”. Locul I: grupul vocal din Poiana Teiului, județul Neamț, cu melodia „Bardul din Mircești”. Instructor: educatoarea Ana Onu.

Cîteva cuvinte și despre cercul de biologie al taberelor Delfin și Albatros. Împreună cu profesoarele Maria Lupșa, de la Școala din comuna Ceica, județul Bihor și Valeria Frunză, de la Școala din Zlatna, județul Alba, copiii s-au dedicat descoperirii specificului Mării Negre, determinării de scoici, de alge („comorile din undele apelor”), au cunoscut monumente ale naturii din județul Constanța, aspecte din viața savantului Victor Babeș, au vizitat Acvariul și Delfinariul.

Pionieria, această „corolă de împliniri a virstei”, își găsește, la Năvodari, un timp cu adevărat superior, un timp al educației multilaterale, pe măsura Epocii de aur care i-a dat naștere.

DOINA STERESCU

Excursia literar-culturală și valențele ei educative

Ca să clădim virtuți patriotice în conștiința și conduita generațiilor noi, orice act educativ trebuie să aibă o finalitate practică. Iubirea de țară și popor nu se sîdese în sufletul elevilor numai în școală. Ea se poate potența — între multe altele — și într-un cadru afectiv oferit de excursia literar-culturală. Elevii pot astfel confrunța mărturiile trecutului eroic al poporului nostru cu înfăptuirile mărețe ale zilelor de azi, avînd prilejul să cunoască și să admire frumusețile naturii, arta și cultura poporului român.

În vederea atingerii acestui deziderat, excursia trebuie minuțios pregătită din punct de vedere teoretic și practic. Începînd cu fixarea obiectivelor, precizarea itinerariului, înzestrarea cu tehnici moderne de înmagazinare a datelor (aparate de fotografiat, magnetofon, benzi magnetice) și repartizarea de sarcini precise pentru fiecare membru al grupului.

Mă voi referi la una dintre excursiile literar-culturale pe care am efectuat-o cu elevii Liceului Industrial Nr. 1 din Miercurea Ciuc, în jumătatea de nord a Moldovei. Prin aceasta, am urmărit să-i pun pe elevi în contact cu cîteva dintre marile realizări industriale din această zonă, precum și cu spațiul care a generat valori inestimabile ale istoriei și ale culturii românești: Mihai Eminescu, Ion Creangă, Liviu Rebreanu, Mihail Sadoveanu, Ștefan cel Mare, Alexandru Ioan Cuza, George Enescu, Ciprian Porumbescu etc. Am observat că receptarea mesajului patriotic al literaturii este mai puternică atunci cînd elevii au avut prilejul să cunoască mediul în care au trăit marile personalități create. Astfel, la mormîntul lui Emil Rebreanu din comuna Ghimpeș-Palanca — Bacău, s-a citit un scurt pasaj din romanul „Pădurea spinzuraților”, cel referitor la moartea lui Apostol Bologa, eroul care a refuzat să lupte împotriva fraților de neam. La mormîntul din comuna Flămînzii, Botoșani, au fost citite, de asemenea, cîteva paragrafe din romanul „Răscoala” de Liviu Rebreanu, amintînd de locul de unde a pornit marea frămîntare țărănească din 1907. Excursionistii au păstrat un moment de reculegere în memoria celor 11 000 de țărani răsculați, care au fost uciși de autoritățile regimului burghez-moșieresc.

Clipe de neuitat au trăit elevii la Teiul lui Eminescu de pe Dealul Copoului din Iași, unde s-au interpretat cîteva poezii din creația eminesciană, pe fondul muzical al baladei lui Ciprian Porumbescu; la Putna, unde, au ascultat poezia „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”, recitată cu ani în urmă, de însuși poetul, în acel loc; la mormîntul lui Ștefan cel Mare; la ruinele Cetății Suceava, unde s-a citit cunoscutul fragment-testament al lui Ștefan cel Mare din drama „Apus de soare” de Barbu Ștefănescu-Delavrancea; la mormîntul lui Ciprian Porumbescu, în localitatea Stupca. Istoria scrisă cu litere

de aur de către înaintașii noștri a mișcat adînc inimile copiilor în momentul citirii unor fragmente din opera istorică sado-veniană, creată la Vinători-Neamț.

Excursia literar-culturală, ca activitate instructiv-educativă, a înscris printre obiectivele propuse spre vizitare și muze de artă națională și universală, monumente arhitectonice, cum sînt Palatul Culturii din Iași, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Muzeul de Istorie a Moldovei, Muzeul de Literatură Română a Moldovei, statuile evestre ale domnitorului Ștefan cel Mare, din Iași și Suceava. Exponatele Muzeului Unirii din Iași le-au amintit elevilor de marele act istoric din 1859.

Am înscris, de asemenea, ca obiective ale excursiei noastre și vizitarea unor construcții edilitate și instituții economico-sociale, cum au fost Întreprinderea de Stat — Avicola Bacău, Fabrica de Antibiotice „Penicilina” Iași, Combinatul de Industrializare a Lemnului din Suceava, citorii socialiste, în care elevii au putut observa tehnologiile moderne de lucru. Valorificînd experiența acumulată, liceul nostru își propune să organizeze și alte excursii instructiv-educative în țară, ale căror obiective sînt vizeze cunoașterea înfăptuirilor din domeniul profesiei alee de către elevi, realizate în Epoca Nicolae Ceaușescu.

Prin asemenea activități, am urmărit să întregim munca instructivă și educativă desfășurată în clasă, în școală, să-i punem pe elevi în situația de a-și cunoaște țara cu bogatele mărturii ale istoriei noastre și mărețele realizări ale prezentului socialist. Astfel desfășurată și valorificată cu grijă, excursia devine o veritabilă lecție de patriotism.

Prof. MARCEL TOFAN
Liceul Industrial Nr. 1
din Miercurea-Ciuc, județul Harghita

Pe șantierul național al tineretului

Acțiunea-vizită în cadrul Organizației „Șoimii patriei”, sub genericul „Șoimii patriei de azi, brigadierii de mine”, devenită, de la an la an, o tradiție, în cadrul Complexului de odihnă pentru copii și tineret Năvodari a urmărit să educe dragostea copiilor pentru munca brigadierilor de pe Șantierul Național al Tineretului Canalul Poarta Albă—Midia, respectul față de munca acestora și față de realizările obținute de ei, dorința șoimilor patriei de a munci și ei cu hărnicie pe un șantier.

Iată cum s-a desfășurat această acțiune: copiii au fost pregătiți pentru vizită prin scurte discuții, care au prezis faptul că șantierul are o importanță deosebită pentru țara noastră — el scurtează drumul vapoarelor pe Dunăre, ușurîndu-se astfel transportarea mărfurilor. Li s-a mai spus că această viitoare construcție, creație a minții și forței brigadierilor, va fi una din marile realizări ale epocii în care trăim. Dintre aceste realizări, le-am amintit: construirea Transfăgărășanului, a Canalului Dunăre—Marea Neagră, a Metroului bucureștean. Din culegerea de povestiri istorice ale profesorului universitar Dumitru Almaș, am selecționat fragmente care se referă tocmai la aceste realizări. Povestirile au fost însoțite de imagini corespunzătoare care au întregit cunoștințele preșcolarelor. Spunîndu-li-se că, pe aceste locuri, înainte erau terenuri nefolosite și că prin munca iscusită a brigadierilor se va construi ceva util nouă tuturor, ei au înțeles necesitatea noii construcții.

A venit și ziua mult așteptată... o zi însoțită de iunie, care prevestea parcă o mare bucurie. Copiii, îmbrăcați în costume de șoimi ai patriei, erau înconotați și aveau în mină buchete de flori. Întregul comandament al Complexului taberei Năvodari însoțea grupul de șoimi ai patriei.

Astfel înconotați, cu drapelul Organizației „Șoimii patriei” în frunte și cîntînd imnul taberei, s-au îndreptat spre comandamentul brigadierilor, unde au fost întâmpinați cu bucurie. S-a desfășurat ce-

remonialul Organizației „Șoimii patriei”, în care comandantul brigadierilor a luat cuvîntul și a prezentat pe scurt scopul acțiunii. El le-a explicat copiilor munca asiduă pe care o desfășoară aici brigadierii, pentru a construi ceva folositor țării. Le-a mai spus că un brigadier trebuie să fie harnic, priceput, curajos și dirz, să aibă spirit de răspundere în tot ceea ce face. Copiii au pus întrebări comandantului, pentru a înțelege mai bine ce construiesc brigadierii și la ce folosește munca lor. Comandantul le-a dat lămuriri suplimentare și i-a invitat pe șoimii patriei pe șantier, pentru a vedea chiar ei cu ce muncesc brigadierii, cum muncesc ei și ce construiesc.

După încheierea ceremonialului acțiunii, a urmat un program artistic, susținut atît de brigadierii, cît și de șoimii patriei. În ecoul acestor cîntece, coloana de șoimi ai patriei și brigadierii s-au îndreptat spre șantierul ce urma a fi vizitat. Acolo, copiii au văzut mașinile cu care lucrează brigadierii și materialele pe care aceștia le folosesc.

Momentul cel mai emoționant al vizitei a fost acela cînd, semnificativ, șoimii patriei au luat cîte o pietricică și au așezat-o la noua lucrare ce era în construcție, simbol al dorinței lor de a continua munca dirză a brigadierilor. Brigadierii au oferit șoimilor patriei cîte un carnet de brigadier, pentru contribuția lor simbolică la construirea noii lucrări, iar șoimii patriei au dăruit brigadierilor buchete de flori în semn de recunoștință pentru tot ceea ce ei construiesc.

Întorsii în tabără, în următoarele zile am purtat discuții cu copiii, din care am înțeles că acest moment impresionant le-a trezit dorința de a semăna cu brigadierii harnici, pricepuți și curajoși. Pentru a adînci mai mult în sufletele copiilor sentimentele trăite în această însoțită zi de iunie, i-am ajutat să alcătuiască un album cu fotografiile de la întîlnirea cu brigadierii.

Educ. ANI RĂDUCU
Grădinița Nr. 15 din București

Succese de prestigiu la olimpiadele școlare internaționale

Acest sfârșit de an școlar fierbinte, la propriu și la figurat, atît pentru profesori, cît, mai ales, pentru miile de elevi angajați în probe și examene cu ștachetă înaltă, cu exigență maximă, toate demonstrînd, prin rezultatele obținute, calitatea pregătirii elevilor — a fost incununat, recent, de noi și prestigioase succese.

Elevii noștri participanți la Olimpiadele Internaționale de fizică și de chimie s-au întors cu laurii victoriei. Cea de a 19 ediție a Olimpiadei de fizică s-a desfășurat în stațiunea balneară Bad Ischl din Austria. Demonstrînd, ca în fiecare an, o temeinică pregătire, lotul reprezentativ al țării noastre a obținut rezultate deosebite, atît la proba teoretică precum și la cea practică. România situîndu-se, în această prestigioasă competiție, la care au participat elevi din 27 de țări, pe primul loc, cu 166,25 puncte, urmată de U.R.S.S., cu 153,65 puncte. Iată și numele elevilor premiați: Costin Radu Popescu, clasa a XI-a, Liceul de Matematică-Fizică „Nicolae Bălcescu” din București — premiul I; Cristian Gavrilă, clasa a XII-a, Liceul de Matematică-Fizică Nr. 1 din Brașov — premiul II; Duliu Diaconescu, clasa

a XII-a, Liceul de Matematică-Fizică „Ștefan cel Mare” din Suceava — premiul II; Ștefan Radu Simion, clasa a XII-a, Liceul de Matematică-Fizică „I. L. Caragiale” din Ploiești — premiul II; Lucian Clobică, clasa a XI-a, Liceul Industrial „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți — premiul II.

Olimpiada internațională de chimie, aflată la a 20-a ediție, s-a organizat în Finlanda. A participat un număr de 104 elevi din 26 de țări. Confirmînd, ca și în anii precedenți, nivelul înalt la care se află școala românească de chimie, elevii noștri au obținut succese remarcabile.

Rezultatele cu care s-au întors elevii români sînt următoarele: Sabina Andrada Zuraș, clasa a XII-a, Liceul de Matematică-Fizică „Mircea cel Bătrîn” din Constanța — premiul I; Emil Tripa, clasa a XII-a, Liceul Industrial Nr. 12 din Arad — premiul II; Costică Aloman, clasa a XII-a, Liceul de Matematică-Fizică „Nicolae Bălcescu” din Brăila — premiul III; Jenel Vătămanu, clasa a XII-a, Liceul de Științe ale Naturii din Galați — diplomă de participare.

M. VERDEȘ

Concursul de limba și literatura română „Mihai Eminescu”

Concursul de limba și literatura română „Mihai Eminescu”, pentru clasele gimnaziale, organizat de Ministerul Educației și Învățămîntului, în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor, s-a aflat la cea de-a VI-a ediție națională, în primii trei ani (1983-1985) numai pentru clasele VII-VIII, iar apoi, și cu participarea clasei a VI-a. Centrele de concurs au fost, în mod succesiv, Satu Mare, Alba Iulia, Brăila, Vaslui, Pitești și Ploiești.

Manifestare științifică și de cultură a școlărilor, de înaltă ținută, care poartă numele marelui poet național, Mihai Eminescu, înscrisă în Programul unitar al activităților politico-ideologice, cultural-artistice și sportive, Concursul de limba și literatura română, reprezintă, totodată, o întrecere la învățură cu profunde rezonanțe educative, patriotice, prin largă participare a elevilor la etapele anterioare, îndeosebi la etapa de masă, prin motivațiile superioare pe care le creează, în cadrul acestui concurs, studierea gramaticii și a lecturii literare. Există, din acest punct de vedere, în ultimii ani, un număr impresionant de elevi care doresc, ca, prin învățură temeinică la limba română, să ajungă în loturile reprezentative ale județelor. În confruntarea care are loc în etapa finală, fapt care stimulează pregătirea generală a elevilor la nivelul unităților școlare.

Subiectele date la etapa națională de către Comisia de concurs au avut în vedere cerințele superioare ale programelor școlare, luîndu-se în considerație faptul că fiecare județ (și municipiul București) trimite pe cel mai bun elev la o asemenea întrecere. Prin formulările convenite în cadrul comisiei de concurs, s-a urmărit nivelul superior de realizare a obiectivelor programelor școlare. Ele au vizat capacitatea intelectuală și deprinderile elevilor de a dezvolta independent — în cadrul lecturii literare și al gramaticii — o temă, o idee.

Din dorința de a efectua o evaluare obiectivă a pregătirii elevilor, la clasa a VIII-a s-a introdus, în ultimii ani, un

subiect distinct referitor la înțelegerea, la un nivel elementar, a semnificațiilor unor texte literare „la prima vedere”, potrivit vârstei, și experienței de lectură a școlărilor, pentru a verifica, suplimentar, în ce măsură aceștia pot gândi și exprima independent mesajul și valorile artistice ale unor opere accesibile, capacitatea de exprimare în limba română. Astfel de texte literare (poezii) au fost Partidul de Mihai Beniuc, Ridică-te și România de Nichita Stănescu, Doina de Octavian Goga.

Lucrările scrise ale marilor majorități a elevilor se disting prin corecte cunoștințe de gramatică și prin deprinderile de exprimare însușite, la nivelul claselor respective, prin vocabularul bogat și adecvat, prin capacitatea de a dezvolta subiectele în mod ordonat și logic, printr-o mai mare grijă pentru forma lucrărilor și acuratețea lor, pentru grafie și ortografie.

Calitatea pregătirii elevilor s-a reflectat în rezultatele bune și foarte bune, mereu în creștere, de la o ediție națională la alta a concursului. Astfel, la Pitești, în 1987, din cei 447 de elevi de la clasele VI-VIII, 40 de elevi au primit premii, iar 292 mențiuni, media generală a concursului fiind de 8,31, iar mediile de la 10 la 8 reprezentînd 74,3. La etapa pe țară de la Ploiești (aprilie 1988), din cei 451 de participanți, 372 (84%) au realizat medii între 10 și 8 (29 dintre aceștia obținînd premiile I, II și III), media generală a concursului la această ultimă ediție fiind 8,49. Ediția de la Ploiești a Concursului de limba și literatura română „Mihai Eminescu” — pentru clasele gimnaziale — a fost, așadar, cea mai valoroasă prin nivelul ridicat al mediilor. S-au distins cu deosebire, în ultimii ani, elevii care au reprezentat județul Argeș, municipiul București, județele Dolj, Brăila, Timiș, Dimbovița, Neamț, Suceava, Constanța, Tulcea, Ialomița etc.

În afara probelor de concurs, elevii au participat, în fiecare județ, la o diversitate de activități cultural-educative și patriotice, în cadrul cărora un loc în-

semnat l-au ocupat excursiile însoțite de evocări istorice și literare, de cunoaștere a trecutului și a prezentului, a marilor înfăptuiri realizate de poporul nostru sub conducerea partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

În județele Satu Mare sau în Alba, în Brăila sau în Vaslui, în Argeș și în Prahova, olimpiicii claselor gimnaziale la limba și literatura română nu vor uita niciodată vizitele și programele educative la care au luat parte, evocările și întîlnirile cu scriitorii și oameni de cultură. Va dăinui mereu în memoria lor ospitalitatea gazdelor, a unităților de învățămînt, a tuturor cetățenilor care i-au primit cu emoție și dragoste, și aceasta pentru că olimpiadele școlare nu sînt numai întreceri alese la învățură, ci și manifestări de cald și înalt patriotism, care n-ar fi fost posibile fără sprijinul deosebit dat de comitetele județene de partid și de stat, de alte organe de

partid și de stat la nivelul localităților și, nu în ultimul rînd, de inspectoratele școlare și consiliile județene ale Organizației Pionierilor.

Din valoarea și frumusețea acestor concursuri s-a născut, la Pitești, ideea de a înființa o „Carte de onoare” a Concursului de limba și literatura română „Mihai Eminescu” — pentru clasele gimnaziale — etapa pe țară. Ea a fost transmisă, în aprilie 1988, județului Prahova, gazda ultimei ediții și, tot așa, va poposi, an de an, în ficcare centru de concurs stimulînd de la o generație la alta interesul elevilor pentru studierea limbii române, pentru lectura literară, dragostea lor pentru carte, pentru limba și literatura română.

Prof. DUMITRU SAVULESCU
inspector general
în Ministerul Educației
și Învățămîntului

Rezultatele la olimpiade se pregătesc din ciclul primar

Sînt cunoscute în lumea întreagă prestigioase rezultate obținute în ficcare an de loturile reprezentative ale țării noastre la olimpiadele internaționale de matematică, fizică și chimie. Loturile țării noastre, participante la aceste competiții de înalt nivel, sînt formate din cei mai bine pregătiți elevi de liceu, iar la pregătirea lor își aduc contribuția, pe lângă profesorii din școală, și cadre didactice universitare de prestigiu.

În articolul de față aș dori să-mi exprim unele opinii personale asupra olimpiadelor școlare, desfășurate la nivelele premergătoare celor internaționale, în special asupra celor de matematică. La matematică, olimpiadele școlare încep încă din clasa a IV-a (pînă la faza județeană), iar din clasa a VI-a, se ajunge pînă la faza națională (pentru elevii din gimnaziu).

Cum se desfășoară pregătirea elevilor pentru aceste olimpiade? O primă condiție cred că este aceea de a avea în clasă elevi cu interes și aptitudini în acest domeniu (și există destul asemenea elevi) și profesori care să desfășoare cu ei o activitate susținută de pregătire suplimentară, în afara orelor de curs. Șansa de a obține performanțe la diferitele etape ale acestor concursuri este, în aceste condiții, aproape sigură.

Iată, după opinia mea, cîteva probleme esențiale, care trebuie avute în vedere pentru sporirea eficacității olimpiadelor școlare în fazele premergătoare olimpiadei internaționale.

1. **Selecția elevilor.** Nu orice elev care obține în clasă numai note de 10, este apt și pentru o activitate de performanță. Pentru aceasta se mai cere în plus, pasiune, perseverență, imaginație, perspicacitate, calm, spirit competitiv, mobilitate în gîndire etc. Apoi, sînt unii elevi inzestrați cu real talent, dar care nu pot face față cu succes condițiilor de concurs, fie datorită unei emo-

tivități excesive, fie datorită unei gîndiri mai lente (deși au o gîndire profundă). Acești elevi trebuie menținuți în lot și încurajați să-și valorifice potențialul creativ prin alte forme — ca rezolvatori de probleme din Gazeta matematică, precum și ca autori de probleme, ca autori de comunicări științifice — chiar dacă nu reușesc să obțină performanțe deosebite în condiții de concurs.

2. **Pregătirea de specialitate.** Programul de pregătire trebuie să se axeze pe teme specifice și pe categorii de probleme, insistîndu-se pe aspectul metodologic al rezolvării problemelor și nu pe rezolvări masive. Selectarea problemelor de rezolvat ține de priceperea profesorului. Pentru metoda euristica, am folosit lucrarea lui G. Polya „Cum rezolvăm o problemă?”.

3. **Pregătirea psihologică și tactică-strategică.** Elevii trebuie obișnuiți cu ideea că, la ficcare fază a olimpiadei, se califică concurenții care se dovedesc cei mai buni în momentul și condițiile date. Asta nu înseamnă că la o doua confruntare n-ar putea ieși alți cîștigători. Cîștigul cel mai mare al fiecăruia, indiferent dacă a fost premiat sau nu, este acela de a fi participat la o asemenea competiție. Participarea, în sine, reprezintă o cinste, o treaptă spre performanță. Matematica o învățăm pentru viață, pentru viitoarea profesie. Important este să învățăm ceva chiar și din eșecuri. Deviza noastră trebuie să fie: „Ai reușit — continuă! N-ai reușit — continuă!”

În faza finală a pregătirii este bine să simulăm condițiile de concurs prin probe asemănătoare, spre a-i obișnui pe elevi cu atmosfera pe care o presupun asemenea competiții școlare, pentru a oferi șanse egale tuturor elevilor talentați, prin asigurarea unei pregătiri unitare și competente, în condiții superioare.

Prof. IOAN DZIȚAC
Școala Nr. 14 din Oradea

(Urmare din pag. a 4-a)

și acțiunile cu caracter artistic sau sportiv, în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României” sau al Daciadei: Festivalul republican „Ciprian Porumbescu”, „Concursul cicloturistic”, „Floarea prieteniei”, etapa finală a sesiunii de comunicări și referate „Studium”.

Acestor acțiuni li se adaugă vizitele la locuri și monumente de importanță istorică, sau la obiective, cum sînt: Cetea de scaun din Suceava, mormîntul lui Ștefan cel Mare de la Putna, monumentele arhitectonice din nordul Moldovei — Muzeul „Ciprian Porumbescu”, Casa memorială „Mihail Sadoveanu”, Galeria oamenilor de seamă, Muzeul „Ion Irimescu” Grădina Liniștii, Muzeul Apelor — toate aflate în orașul Fălticeni — Casa memorială „Nicolae Labiș” de la Mălini. Și, nu în ultimul rînd, sînt vizitele în noile cartiere ale orașului Suceava, la noile edificii social-culturale, la obiective industriale.

...În drum spre taberele Balada și Bucșoia trec pe lângă acele întocmiri românești ale Țării de Sus — Iliești, Ciprian Porumbescu, Frasin — pe lângă întinse pămînturi unduite la poale de pădure, proaspăt cosite, din care răsar meșteșugit alcătuite de harnice miini de gospodari mii de căpîte de fin, sau pe lângă lanuri de porumb, cartofi sau grîu, finuturi, de care dacă te apropii să le înțelegi desfășurările și pulsațiile, vezi

Zile de neuitat în Țara de Sus

cum liniile curgătoare ale destinului prin îndelungi lucrări și limpeziri, s-au închis într-o minunată vestire de biruință.

Tabăra Balada, situată în centrul dendrologic al orașului Gura Humorului, cu o capacitate de 110 locuri, este o adevărată oază de liniște, de recreere. La ora la care am poposit, elevii, după o drumetie avînd ca obiectiv și culegerea de plante medicinale, se odihneau. La cîțiva pași, în vale, se auzea susurul Moldovei, care le însoțea somnul. După cîțiva kilometri, ajungem la tabăra Bucșoia, trecînd prin frumoasa comună Frasin. Este una dintre cele mai vechi tabere din țară și cea mai mare din zona montană. 20 de hectare de iarbă proaspătă și parfumată, de arbori de toate soiurile, bătrîni și umbroși, sau puietii abia plantați, care vor deveni curînd o roditoare livadă de meri, alei șerpuiind printre structuri de flori, terenuri de sport, cluburi pentru lectură și jocuri distractive, cantină modernă, 14 cabane, purtînd nume de flori, dispensar, gospodărie aneădă. O impresionantă școală fără ziduri, amplasată la poalele Obcinei Mari, pe valea Moldovei, în care elevi veniți din toate colțurile țării, trăiesc zile de neuitat. Colectivul de conducere al taberei, un adevărat dispecerat de mare și comple-

xă întreprindere, organizează, dirijează, supraveghează și răspunde de întreaga activitate, de programul bogat, divers, dar și încărcat, al taberei ce începe din zrii zilei și se termină uneori, pentru ei, în toiul nopții.

Directorul, Virgil Radu, profesor la Școala Nr. 3 din Fălticeni, care răspunde de aproape 18 ani de tabără, un deosebit pedagog, un desăvîrșit organizator; Aurelia Drelciuc, învățătoare la Școala din comuna Moldovița, și Leonard Butucea, comandant instructor de unitate ai taberei, tineri entuziaști, plini de energie, permanent alături de copii, care, de mulți ani, sînt în ficcare vară, prezenți, în această tabără; profesoara Octaviana Pinzaru, activistă la Consiliul Județean al Organizației Pionierilor, manifestînd statornic, pasiune și dăruire în aceeași tabără, Ion Lungu, administratorul taberei — tîndrul priceput, operativ care rezolvă cu competență complexe probleme de ordin administrativ.

Aceștia sînt doar cîțiva din cei 50 de educatori ce se află acum în tabăra de la Bucșoia, spre a veghea la odihna și recreerea elevilor, la buna desfășurare a interesantului program pe care l-au pregătit pentru școlari, din care amînesc doar cîteva acțiuni, cu precizarea că, în ziua

în care mă aflam acolo, 530 de copii plecaseră, dis-de-dimineață în tradiționala excursie la Putna, spre a vedea mormîntul lui Ștefan cel Mare, Chilia lui Daniil Sihastru, Statuia lui Eminescu, precum și această mare și frumoasă comună. Iată cîteva din acțiunile la care au participat pionierii și școlarii primei serii de tabără: „Epoca Ceaușescu — ani de mărețe împliniri” (vizitarea unor obiective economice, social culturale din comuna Frasin și din orașul Suceava, întîlniri cu oameni ai muncii), „Erou între eroii — neamului” (prezentarea, pe baze de documente, fotomontaje, diapozitive, a vieții și activității tovarășului Nicolae Ceaușescu, „Pionerie, ani de vis” (seară cultural-distractivă), „Frumoasă este, tabără dragă” (acțiuni pentru cunoașterea taberei), „România, țară a prieteniei” (concurs de desene pe asfalt). Și asemenea acțiuni sînt multe, toate conducînd, prin conținutul lor, la educarea comunistă, multilaterală a elevilor.

În acest tîrim ocrotitor al iubirii de bine, adevăr și frumos, oamntii locurilor și împreună cu ei, educatorii, veghează și încurajează, într-o dreaptă cîntărire, spre a transmite tinerei generații tot ce este adevăr istoric, valoare folclorică și etnografică, tradiție autentică, putere de creație purtînd pecete proprie, spre a nu se risipi, spre a trăi și crește în deplinătatea continuității cu vechimea și în armonie cu marile valori ale acestui timp.

LECTURA LITERARĂ ȘI MAREA EI VALOARE FORMATIVĂ

„...că nu taste altă și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăband decât cetitul cărților”, spune Miron Costin în urmă cu trei secole. De la invenția lui Gutenberg, cartea a devenit o componentă intimă și inseparabilă a civilizației noastre. Deși concurată de alte mijloace mass-media, precum presa, radioul, televiziunea, cinematograful, nimic nu poate s-o înlocuiască.

La fiecare început de an, când primim o promoție nouă, sau la finele anului școlar, când elevii noștri pornesc în vacanța cea mare, le amintim de prietenii noștri — cărțile — care ne instruiesc și ne formează ca oameni, ne informează și ne oferă exemple de viață, în modul cel mai plăcut, ne aduc aproape istoria națională, cultura altor popoare, ne emancipează și ne luminează cugetul. Le amintim că timpul liber poate fi petrecut în chip folositor. Literatura instruieste și educă, deconectându-ne. Vacanța ne oferă din plin timpul pentru această odihnă activă prin lectură, alături de alte modalități recreative.

Atunci când le recomandăm lectura obligatorie, precum și pe cea suplimentară, o facem prin scurte prezentări realizate astfel, încât să le trezească interesul pentru ceea ce vor citi. Procedând așa, la încheierea unei etape școlare, putem constata cu bucurie că mulți elevi citesc zilnic și cu sentimentul satisfacției spirituale, nu cu cel al neplăcutelii obligativității. În același timp, în recomandarea titlurilor de carte le vorbim despre igiena lecturii. Trebuie să citim, dar această activitate nu se poate desfășura oricum, oriunde, oricând. De aceea, sugerăm elevilor să înceapă lectura cu interes și plăcere, citirea să fie ordonată, făcută cu maximă atenție și concentrare, în vederea unor obiective finale, să parcurgă filele unei cărți cu răbdare, consecvență și spirit critic. Numai o lectură atentă ne dezvăluie frumusețile limbii și ale stilului. Îmbogățirea vocabularului, cultivarea limbii în aceste condiții devine o consecință firească a efortului de cunoaștere prin carte.

Exprimarea, neliterară, uneori, a elevilor noștri, trunchierea răspunsurilor sînt semne sigure ale unei lecturi sporadice. Deseori am atras atenția elevilor cu privire la modul lor de exprimare, insistînd asupra faptului că felul cum comunicăm cu colectivitatea în care trăim reprezintă cartea de vizită a gândirii, sensibilității și responsabilității noastre față de ceea ce am primit în dar — limba română. În acest scop, lectura elevilor se cere să fie o lectură conștientizată, nuanțată, nu doar goand după dialog și situații conflictuale.

În vederea realizării unei lecturi eficiente, am propus elevilor să consemneze pe fișe de mărime a unor cărți de vizită un număr de 10—20 de cuvinte noi dintr-o carte citită. Poate este puțin, dar fiind doar atîtea cuvinte, am garanția că pot fi însușite temeinic. „Cartea de vizită a cuvintului” cuprinde, pe lângă explicarea sensurilor acestuia, un extras contextual (o propoziție sau o frază), în care se află cuvîntul. Cultivarea limbii, îmbogățirea vocabularului elevilor vor sta în atenția tuturor profesorilor, indiferent de disciplina predată. Numeroși termeni de specialitate se cer explicați, introduși în contexte revelatoare și folosiți în cadrul specialității, pînă intră în vocabularul activ al elevilor.

Prof. EUGENIA NICULESCU
Liceul Industrial din Petrița,
județul Hunedoara

Biblioteca școlară

Intr-unul din numerele „Revistei noastre” (publicația elevilor Liceului „Unirea” din Focșani, nr. 58—60 — serie nouă), regretatul lingvist Iorgu Iordan făcea o afirmație de mare actualitate: „Convîngerea mea (...) este că o limbă corectă și (...) frumoasă (...) se învață, în primul rînd, din lecturi literare”.

Afirmația de mai sus o iau ca argument pentru a susține două idei: prima, că, în condițiile actuale ale creșterii răspunderii școlii față de pregătirea tineretului, nici un educator nu se poate limita numai la transmiterea cunoștințelor din manual; a doua, că în prezent, în fiecare școală, din orice colț îndepărtat al țării, cit de mică ar fi ea, există o bibliotecă.

Sînt create, în fiecare localitate, condiții bune de funcționare a bibliotecilor școlare. Anual, se primesc cărți pentru lectura elevilor, școlile asigură spațiile necesare, încadrarea bibliotecilor se realizează cu personal avînd pregătire corespunzătoare. În activitatea de îndrumare și control, biblioteca școlii și lectura elevilor fac obiectul unor analize sistematice, în urma cărora se desprind concluzii, vizînd contribuția fiecărui cadru didactic la îndrumarea lecturii, la îmbogățirea cunoștințelor tineretului școlar. Apreciim, de regulă, activitatea colegilor noștri, țînînd deci seama și de preocuparea lor în acest domeniu.

Acțiuni cum ar fi, de exemplu, alcătuirea colecțiilor, integrarea bibliotecii în activitatea catedrei de limba română sau funcționalitatea acesteia în sălile de clasă destinate studiului limbii române, valorificarea fondului documentar și altele au fost organizate, în ultimii ani, îndeosebi la bibliotecile liceelor „Unirea” din Focșani, „Ioan Slavici” din Panciu, Industrial din Adjud și ale școlilor Nr. 5 din Focșani, Nr. 1 din Adjud.

Reușim ca, anual, să ne întîlnim de citeva ori cu toți bibliotecarii școlari, în acțiuni organizate cu sprijinul bibliotecii județene „Duhliu Zamfirescu”, sau al Ministerului Educației și Învățămîntului. O astfel de acțiune s-a desfășurat, și în acest an școlar, la Liceul Industrial Nr. 1 din Focșani.

Cu acest prilej, s-a subliniat faptul că se dovedește a fi eficient sistemul de aprovizionare dirijată cu cartea școlară, pe care îl aplică inspectoratul școlar prin C.L.D.C., pentru unitățile din mediul rural, în funcție de mărimea unității, stabilîndu-se un buget adecvat, pe baza comenzilor ferme, făcute de inspectoratul școlar. Comenzile sînt realizate în urma consultării planurilor editoriale, cu contribuția inspectorilor școlari de la toate specialitățile. Dată fiind cerința de carte (sînt titluri care, în același timp, sînt solicitate de foarte mulți elevi), școlile nu

trebuie să se mulțumească numai cu fondurile bugetare, impunîndu-se și contribuția organizațiilor de copii și tineret, a comitetelor cetățenești de părinți și a donatorilor onorifici pentru creșterea colecțiilor bibliotecilor. S-a remarcat, de asemenea, importanța planificării anuale a muncii în bibliotecă, a organizării corespunzătoare a colecțiilor — toate servînd cu promptitudine și eficiență procesul instructiv-educativ din școală.

În condițiile actuale, cînd școala este chemată să stimuleze mai mult creativitatea elevilor, cînd integrarea cu producția și cercetarea au devenit imperative majore ale societății noastre, biblioteca trebuie să-și sporească și ca contribuția, nu numai la achiziționarea de publicații, ci și la evidențierea sistematică și alfabetică a tuturor titlurilor ce ar putea interesa pe elevi și profesori în activitatea de cercetare sau de creație. O noutate o reprezintă catalogul procesului de învățămînt care răspunde, cu informațiile necesare, cerințelor de completare și adîncire a cunoștințelor pentru fiecare disciplină și temă din programa școlară.

Deosebit de important este rolul bibliotecii în formarea și dezvoltarea la elevi a tehnicilor de muncă intelectuală. În acest sens, a stîrnit un viu interes, în rîndul participanților la acțiunea amintită, ideea creării unor cercuri de tehnică a muncii intelectuale cu elevii în cadrul bibliotecilor școlare. Apar, anual, zeci de titluri de diferite specialități, accesibile elevilor. Nu se poate asigura acestora o pregătire competitivă pentru concursurile școlare, pentru sesiunile de comunicări și referate etc., fără a se apela la sprijinul bibliotecii. Dar pentru aceasta este necesar ca fiecare cadru didactic să cunoască fondul de carte existent în bibliotecă, în specialitatea sa, să-l afișeze, să-l facă cunoscut elevilor și să-l valorifice. N-am vrea să se înțeleagă că urmărim să facem din elevii noștri enciclopediști, ci plecăm numai de la ideea că fiecare carte posedă o experiență umană și este, omenește, destinată lecturii. O lectură care se cere, încă din primii ani, îndrumată, valorificată, în funcție de inclinațiile și aptitudinile fiecărui elev.

Supunînd atenției colegilor mei aceste aspecte, așa încheia subliniînd ideea că biblioteca școlii nu trebuie să fie niciodată privită „dincolo” de cancelarie, sală de clasă, cabinet, laborator, atelier; ci ca un veritabil spațiu școlar de egală importanță, profund integrată în intimitatea întregului proces instructiv-educativ din unitatea școlară.

Prof. ȘTEFAN NEAGU
Inspector școlar la Inspectoratul Școlar
al județului Vrancea

Forme adecvate vîrstelor mici

În organizarea orelor de lectură, la clasele primare, am pornit de la ideea că lecturile literare suplimentare se cer selectate cu multă grijă, în funcție de nivelul clasei, țînînd seama de conținutul și forma lor artistică, știînd că prin ele se îmbogățeste experiența de viață a elevilor, se lărgeste vocabularul lor activ.

Pentru a-i familiariza pe elevi cu opera unui scriitor, am ales pentru orele de lectură creații ale autorilor textelor din manualul de citire, fără a veni cu informații care depășesc prevederile programelor școlare și puterea de înțelegere a copiilor. De exemplu, manualul de citire pentru clasa a III-a oferă elevilor cite un fragment din „Scrisoarea III” și

poezia „Revedere” de Mihai Eminescu. La ora de lectură, am citit poezia „Ce te legeni” și am indicat elevilor și lectura altor creații accesibile lor. Pe baza dialogului purtat cu ei, aceștia au putut observa că istoria și natura patriei sînt teme predilecte ale poeziei eminesciene, iar folclorul a constituit o sursă de inspirație a marelui poet.

În scopul stimulării interesului pentru citirea operelor literare, am urmărit familiarizarea elevilor cu structura cărților și revistelor pentru copii. În acest sens, deoarece la această vîrstă ei sînt atrași mai ales de basme, am elaborat, pentru perioada postabcedară din clasa I, texte scurte care le suscită interesul pentru continuarea lecturii.

În clasa a II-a, am organizat un concurs pe teme de literatură, care a îmbinat întrebări din lecturile recomandate elevilor, precum și o probă de citire expresivă a unui fragment din operele studiate la clasă. Întrebările s-au referit la recunoașterea titlului, a personajului și autorului povestirilor din care le-a fost prezentat un fragment, a versurilor care ilustrau o anumită idee, la enumerarea altor titluri de creații ale aceluiași autor, sau la enunțarea unui proverb sugerat de o imagine. Cerințele au fost formulate într-o formă plăcută, accesibilă, stabilînd și un punctaj pentru fiecare dintre ele. De exemplu:

«Poeta Otilia Cazimir, pe adevăratul ei nume Alexandra Gavrilescu, ne mărturisesc: „Am fost o fetiță tare cuminte. N-aveam cu cine mă juca. Mă jucam singură. Uneori cîntam... Alteori priveam gizele, păsările, florile, dar mai ales cerul”. În poezia „De pe-o bună dimineață”, alături de cărăbușul cu barbă, în hănuța aurie, este descrisă lumea gîndacilor. Recitați aceste versuri!» sau „Îndrăgita scriitoare, autoarea poeziei „Cățeșul șchiop”, poeta Elena Farago este prezentă în manualul de limba română cu două poezii: una inspirată din lumea gîzelor, iar cealaltă din universul jocurilor copilăriei. Spuneți care sînt titlurile acestor poezii.” Concursul a fost dotat cu premii și i-a stimulat pe elevi pentru o cit mai temeinică cunoaștere a bibliografiei indicate, le-a cultivat interesul pentru studierea operelor literare.

Pentru a putea ilustra, în orice moment al lecției, o idee prin citatul corespunzător din opera literară, precum și pentru ca elevii să poată să-și explice unele cuvinte noi, am alcătuit cu ajutorul lor o mică bibliotecă în clasă, care cuprinde volume din opera scriitorilor înscriși în listele de lecturi suplimentare și un dicționar.

INV. CARMEN MUNTEANU
Școala Nr. 4 din Piatra Neamț

O variantă de interpretare

Concursurile școlare, examenul de treaptă ne aduc, uneori în contact cu interpretări eronate, datorate unei lecturi neaprofundate a textului literar. Cîteodată, acestea pot avea drept cauză un punct de vedere discutabil. Unul dintre acestea este, după opinia noastră, cel potrivit căruia nunta „Zburătorului cu negre plete” cu frumoasa fiică de crai, din poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu, studiat în clasa a VII-a, ar avea loc într-un decor nocturn, în paralel, desfășurîndu-se, după același ritm ceremonial românesc, nunta „mirelui flutur” cu „mireasa viorică”.

Elementele care ar putea sugera o asemenea interpretare sînt trei la număr, însă toate trei ni se par irelevante, la o analiză atentă: metaforele „mindrul întunec al pădurii de argint” și „cuibar rotund de ape peste care luna zace”, prezența tradiționalelor „făclii prca luminate”, nelipsite de la fericita împrejurare ce încununează iubirea tinerilor eroi literari eminescieni. Oricine înțelege că făcliile ard simbolic, nu neapărat spre a risipi o eventuală beznă nocturnă. Așadar, rămînd de explicat celelalte două aspecte numai.

Plasată într-un decor mirific, împletînd realul cu fabulosul, petrecerea, cu aleasă participare, se desfășoară dincolo de „codrii de aramă”, parcă desprînși din poveste, dar care pot fi astfel definiți și pentru că anotimpul nunții începe la cumpăna dintre vară și toamnă, cînd ici-colo, frunzele dobîndesc deja o tentă galben-ruginie.

Așadar, dincolo de adîncii codri atînși de iniția presimțire a toamnei, „de departe vezi albind” mestecănișul, cu scripștile de argint ale trunchiurilor, amplificate de lumina zilei senine, singura capabilă să dezvăluie ochiului și „jarba de omăt”, din preajma izvoarelor, care împoasă stropi, astfel că „flori albastre tremur ude în văzduhul tămiiei” de mireseme.

Sesizăm culorile petalelor larg deschise, parfumul penetrant al florilor. Desigur, lumina lunii este romantică, dar ea nu ar îngădui distingerea detaliilor prezentate cu generozitate de poet. Florile, noaptea, nici nu sînt deschise, de altfel, în mod obișnuit. „Mindrul întunec” e cea mai dulce, mai părelnică dintre umbrozi-

tăți, aceea a frunzului mătăsos și subțirel al mestecenilor, într-o zi însorită. Fremătători, insufleți de un animism ancestral, arborii „suspină printre ramuri cu a glasului lor vrajă”. Ni se relevează, cu incintare, licărirea undelor străvezii peste pietre, un virtej fiind asemuit culbarului de ape rotitoare. A cărui strălucire aduce în gînd argintul lunii, zăcînd în potirul mișcător de cleștar lichid. Desigur, o altă interpretare ce nu contravine logicii ar fi aceea potrivit căreia luna e o prezentă palidă, pe cerul senin, așa cum ea poate fi observată uneori în plină zi, pentru că, numai ziua, florile sînt cu corolele cutureiate de „mii de fluturi mici albaștri, mii de roiuri de albine”, în căutare de nectar. Musculițele zgomotoase pot fi zărite și auzite doar în plină zi. Toropit de „aerul vărtic”, laol e lenez, somnolent. Mesenii suferă de zădăc, sînt apărați de năvala „muscuțelor” de către vrednicii slujitori.

Proafrumoasa mireasă e descrisă cu acuratețe. Poartă flori albastre și o stea în chip de podoabă în jurul frunții, părul îi este „de aur moale”, fericirea l-a adus lacrimi în ochi, l-a aprins bujori în obraji. Detaliile acesteia ar fi estompate pînă la indistinct, dacă totul s-ar petrece la lumina astrului nopții și a tremurătoarelor făclii. Mai mult încă, însuși soarele șade în capul mesei, în postură de nun. Or, în prezența sa, orice păreră de negură se risipește.

Nuntașii zăresc, fără efort „păinjeniișul între tufe ca un pod”, făpturile mărunte cer permisiunea de a nunci și ele alături. Furnicii și albine, purici cit bobul de nisip, bondari, înveșmîtați în catifele precedă calcașa miniaturală trasă de lăcuste. Un flutur și o floare imbresmată sînt sărbătorii după datină. Iar maestrul de ceremonii este un greier împintenat și cu surtuc găitănă. Amănuntele se aglomerează și sînt deslușit percepute vizual.

Indubitabil, tabloul nocturn există, misterul lunii „ca o vatră de țăratic” fiind atotputernic în primele versuri ale poemului, cînd iubirea vinovată e tănuită de umbrele nopții.

Prof. VIORICA BALTEANU
Prof. AURELIA CĂPĂȚNEANU
Școala Nr. 16 din Timișoara

Revista „Soimii patriei” în sprijinul învățătorului

Prin conținut și realizare grafică, presa pionierescă reprezintă un mijloc important de lărgire a orizontului de cunoștințe al elevilor, de ancorare a acestora în realitățile vieții economico-sociale și ale activității specifice organizațiilor de copii, pentru ca toți să cunoască și să respecte tradițiile de luptă ale poporului român, istoria și făuritorii ei, să participe activ la evenimentele social-politice ale țării.

Astfel, revista „Soimii patriei” constituie — prin rubrica ei diversă — un sprijin real al activității mele, pentru instruirea și educarea elevilor în spirit patriotic, militant și umanist-revoluționar. Parcurînd uneori în clasă, altădată recomandîndu-le s-o citească acasă, rubrica „Plai natal, iubit pămînt, eu de tine mindru sînt” m-a ajutat să dezvolt copiii sentimentul de dragoste pentru muncă, prin cunoașterea unor meserii, înțelegerea necesității muncii și a efectelor ei, de mîndrie, pentru că trăiesc într-o țară liberă, în care toți oamenii muncesc.

De asemenea, ilustrațiile publicate le-a îmbogățit elevilor volumul de reprezentări și i-a sprijinit în realizarea temelor de la orele de desen: „Unde lucrează tatăl meu?” Ce doresc să devin?, care conțin elemente de reorientare școlară și profesională.

Prin materialele publicate la rubrica „A fi copil în România”, copiii cunosc minunatele condiții create de partidul și statul nostru pentru a li se asigura dezvoltarea armonioasă a personalității. Discuțînd articolele citite la această rubrică, am evidențiat inițiativele tovarășului

Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, care a făcut din grija pentru viața, formarea și educarea tineretului una din preocupările fundamentale ale partidului, ale întregii societăți. În dialogul cu ei pe această temă, i-am determinat să reflecteze și să dovedească prin fapte de muncă și învățătură că răspund mobilizatoarelor îndemnuri, adresate de președintele țării, de a învăța, de a munci perseverent și bine, pentru a deveni fil de nădejde ai patriei noastre, contribuînd, ca viitori specialiști-cetățeni, la edificarea cu succes a societății socialiste. Le-am explicat că, de aceea, nu au numai drepturi, ci și îndatoriri față de societate, iar datorita lor, acum, este să învețe.

Deosebit de îndrăgite sînt de către copii poveștile ilustrate, care le dezvoltă dragostea pentru literatură, ritmul de citire și deprinderea de a povesti. În cadrul orelor de citire și scriere, revista ne-a sprijinit prin diversificarea activității de recunoaștere a literelor, în etapa abecedară și de stimulare a gustului pentru lecturi, în etapa postabecedară. Rubrica „Clubul curioșilor” are un mare aport în formarea premiselor concepției științifice despre lume și viață, explicînd, pe înțelesul copiilor, fenomene și procese simple din lumea inconjurătoare.

Utilizînd-o astfel, revista „Soimii patriei” ne-a fost de un real folos prin valorificarea conținutului articolelor, atît în momentele lecției cit și în alte activități.

Inv. NICULINA ILARION
Școala Nr. 27 din București

CONSULTATIE

Filosofia istoriei și știința istoriei (II)

Așa cum arătam în numărul trecut al revistei, în noul stadiu de dezvoltare a istoriei capătă o tot mai mare importanță problemele teoretico-metodologice și de procedură de investigare. Și aceasta ca o cale de acces spre adevărul istoric, spre înțelegerea obiectivă a specificului și dificultăților istoriei actuale în dublu sens: așa cum se face (cum se desfășoară) și cum se scrie. Nu este astfel de neglijat modalitatea în care, în contemporaneitate, istoria universală se implică ca atare în și prin istoria națiunilor și, ca urmare, mentalitatea tipică unor concepții moraliste e pusă sub semnul întrebării prin forța lucrurilor, nu doar prin confruntarea și critica opiniilor. Aceasta face necesară, chiar iminentă, înțelegerea de fond a problemelor legate de temele: fapt istoric; „ființă istorică”; sens al istoriei ș.a.

Chiar și studiul sensului angajează contexte istorice concrete și eliberează gândirea de spectrul unui „sens în sine”, ca „scop al istoriei”. Teoria despre „ființă istorică” și sensul istoriei permite o regândire modernă a problematicii teoriei progresului și a istorismului însuși ca principiu al gândirii dialectice. De parte de a se reduce la o simplă concepție despre gândire și cunoaștere (cum propunea cindva un cunoscut teoretician al istoriei, anume E. Troeltsch), în semnificarea lui prin concepția materialistă a istoriei, istorismul devine structura unei gândiri dialectice.

În noul context al practicii social-istorice și al cercetării și reflexiei istorice, documentele partidului nostru dezvoltă în mod creator teoria marxistă a istoriei, aplicând în spiritul dialecticii principiul istorismului. Pornind de la necesitățile obiective ale societății socialiste multilateral dezvoltate și prin valorizarea experiențelor mișcării comuniste și muncitorești internaționale,

partidul nostru consideră că „problemele complexe pe care le ridică uriașele transformări care au loc în țara noastră și în lumea contemporană cer un larg orizont ideologic și politic, o înțelegere și cunoaștere temeinică a legilor generale, ale dezvoltării sociale, a interdependenței dintre fenomene, atât pe plan național, cât și internațional”.

Documentele partidului nostru, opera secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, acordă o atenție deosebită problematicii istoriei naționale și, totodată, concepției asupra istoriei, punând în evidență specificul acțiunii istorice și al forțelor motrice ale istoriei în epoca noastră. Aceasta — preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la cea de a V-a Conferință Națională a Partidului Comunist Român — „presupune o nouă abordare, o nouă gândire în dezvoltarea generală a relațiilor dintre state, a dezvoltării societății românești în general. În noua gândire trebuie să se pornească de la coexistența pașnică între orânduirii sociale diferite, de la demonstrarea superiorității unei orânduirii sau alta, nu pe calea forței, ci pe calea competiției pașnice”.

Analiza științifică a istoriei naționale și a interacțiunii dintre universal și specific în istorie constituie, pe lângă un exemplu de dezvoltare și aplicare creatoare a concepției materialiste a istoriei, și un model de abordare a problematicii concrete a istoriei, o mare lecție de educație patriotică și umanist-revoluționară. Interacțiunea dintre abordarea științifică a istoriei și concepția materialistă a istoriei dobândește astfel, prin documentele partidului nostru, totodată, o semnificație teoretică-metodologică pentru cercetarea de specialitate și reflecția istorică și pentru sarcinile formării noului model uman al civilizației socialiste.

Prof. univ. dr. ALEXANDRU BOBOC
Universitatea București

Perfecționarea profesională — condiție a calității învățămîntului

Sarcinile ce se desprind pentru activitatea de educație și învățămînt din magistralele Teze din aprilie, ca și din expunerile rostite în forumurile democrației noastre muncitorești revoluționare pun în evidență noi cerințe pentru îmbunătățirea activității de perfecționare, în concordanță cu exigențele actuale și de viitor. Avind în vedere importanța muncii de cercetare științifică pentru perfecționarea învățămîntului și ținînd seama de sarcinile sporite ce revin cadrelor didactice din învățămîntul preuniversitar privind integrarea învățămîntului cu producția, la nivelul inspectoratului școlar, s-a adoptat un sistem complex de măsuri, în scopul angajării slujitorilor școlii în domeniul cercetării fundamentale și aplicative. Activitatea de cercetare constituie pentru cadrele didactice principala formă de autoperfecționare.

Colectivele didactice din unitățile școlare ale județului Botoșani au fost orientate în alegerea temelor de cercetare, în organizarea și egalizarea în timp a muncii de investigație, în folosirea unor metodologii adecvate temelor, obiectivelor urmărite și posibilităților colectivului ce efectuează cercetarea, în modul de redactare și de prezentare a comunicărilor științifice.

În marea lor majoritate, cadrele didactice și-au ales teme de cercetare și de studiu adecvate colectivului de elevi, condițiilor concrete de desfășurare a activității instructiv-educative, precum și teme de cercetare menite să rezolve probleme ale producției din unități economice, industriale și agricole, din stațiunile de cercetare științifică, altele în cooperare cu facultățile Universității, ale Institutului Politehnic și Agronom din Iași, în cadrul acțiunii de patronare.

Dintre aceste teme de studiu și cercetare menționăm pe cele pe care și le-au propus cadrele didactice de la Liceul de Matematică-Fizică „A.T. Laurian” („Modalități concrete de creștere a calității lecțiilor și a celorlalte activități desfășurate cu elevii”), de la Liceul Industrial „Mihai Eminescu” („Interdisciplinaritatea — factor activ al procesului de învățămînt”), de la Școala Nr. 12 din Botoșani („Munca diferențiată cu elevii, mijloc eficient pentru stimularea activității și formarea deprinderilor de muncă independentă”), de la Școala Nr. 1 din Botoșani („Elevul și caracteristicile personalității lui”), de la Școala Nr. 2 din Botoșani („Învățarea și interesele de cunoaștere — cheie a succesului școlar”). Acestea urmăresc introducerea noutăților în

domeniul pedagogiei, metodicilor, concluziile fiind prezentate cu prilejul organizării unor activități de perfecționare, schimburi de experiență, dezbateri, simpozioane etc.

În general, cadrele didactice s-au orientat spre teme de cercetare cu caracter practic-aplicativ, promovînd forma de cercetare-acțiune, acestea fiind realizate, deseori, în colaborare cu unitățile patronatoare. Sint edificatoare, în acest sens, temele: „Fotoreleu pentru comanda automată a iluminatului” (Liceul Industrial Electrocontact din Botoșani), „Comportarea fibrelor poliesterice prelucrate pe utilajul din filatura de bumbac” (Liceul Industrial „Moldova” din Botoșani), „Tehnologii moderne de realizare a rezervoarelor prin precompresie” (Liceul Industrial Nr. 2 din Botoșani), „Testor electronic pentru diagnosticarea motoarelor cu ardere internă” (Liceul Industrial Nr. 2 din Dorohoi) și „Rețete antistatice pe bază de cauciuc” (Liceul Industrial „Mihai Eminescu” din Botoșani).

Perfecționarea profesională a cadrelor didactice constituie o preocupare permanentă a Inspectoratului școlar, a organelor colective de conducere ale școlilor, care acționează în vederea îmbunătățirii colaborării cu instituțiile de învățămînt superior și mobilizării cadrelor didactice și a elevilor în activitatea de cercetare științifică, în special, aplicativă.

Cu prilejul desfășurării inspecțiilor pentru susținerea examenului pentru gradul didactic I, am organizat întîlniri, dezbateri metodice cu președinți ai comisiilor. O importanță deosebită am acordat și acordăm bunei organizări și desfășurării a activității de perfecționare la locul de muncă. Colectivele de catedră și comisiile metodice își orientează activi-

tatea spre rezolvarea unor probleme psihopedagogice și metodice complexe, concrete și specifice. Participarea cadrelor didactice de la Universitatea din Iași și din licee la schimburi de experiență, la dezbateri și la acțiuni metodice contribuie, de asemenea, la sporirea calității activităților educative prevăzute în gimnaziu și liceu.

Cu eficiență sporită se înscriu în activitatea de perfecționare acțiunile comune la care participă: educatoarele-învățători; învățătorii-profesorii de limba și literatură română, de matematică, de muzică; profesorii de fizică și chimie — specialiștii ce predau disciplinele tehnologice, cu inginerii din producție. Prin aceste acțiuni urmărim realizarea interdisciplinarității în învățămînt. Totodată, ne preocupăm conlucrarea între cadrele didactice din școlile noastre în asigurarea studierii bibliografiei și parcurgerea acesteia, conform programului individual de perfecționare, așa cum prevede metodologia elaborată de Ministerul Educației și Învățămîntului. Deosebit de eficiente sînt și relațiile de cooperare în elaborarea unor lucrări care sînt prezentate la sesiunile anuale de comunicări și referate, în cadrul manifestării metodico-științifice „Creativitate și eficiență în învățămînt”, sau a unor studii. Dezbaterile metodico-pedagogice sînt precedate de alcătuirea și parcurgerea unei bibliografii minime, urmată de studiul realității din școala unde are loc activitatea. În final, sînt propuse măsuri de optimizare a procesului instructiv-educativ.

Prof. MARIA VIȚELARU
Inspector școlar general adjunct,
Inspectoratul Școlar Județean Botoșani

Întrecerea socialistă a cadrelor didactice

(Urmare din pag. 1)

Învățămînt, activitatea de perfecționare a cadrelor, munca de cercetare, rezultatele obținute de elevi și studenți în concursuri și olimpiade, întărirea ordinii și disciplinei, realizarea unor indicatori economici în procesul integrării învățămîntului cu cercetarea și producția — vizează, deopotrivă, conținutul și calitatea muncii, atât la nivelul fiecărui colectiv în parte, cât și a unor județe, în ansamblu.

Organele colective de conducere din învățămînt de toate gradele, în strînsă colaborare cu organele și organizațiile sindicale, au reușit, în bună măsură, să transforme întrecerea socialistă dintre unitățile de învățămînt preuniversitar și universitar într-un mijloc concret și eficient de evaluare și stimulare a multiploilor preocupări ce există în cadrul tuturor colectivelor didactice. La rîndul său, Comitetul Uniunii, împreună cu Ministerul Educației și Învățămîntului, s-au străduit, pe baza orientărilor și sarcinilor trasate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, cu prilejul deschiderii anului de învățămînt 1986—1987, să confere întrecerii un cîmp cât mai larg de afirmare, cu prioritate spre laturile calitative ale muncii educatoarelor, învățătorilor și profesorilor. A fost pentru noi, de fiecare dată, un prilej de satisfacție să constatăm, pe baza rezultatelor obținute în întrecerea socialistă, că învățămîntul a înregistrat, în ultimii ani, succese remarcabile în perfecționarea și modernizarea procesului instructiv-educativ, în integrarea acestuia cu cercetarea și producția. Și în acest an, cu prilejul „Zilei Învățămîntului”, în urma analizării rezultatelor obținute în întrecerea socialistă au fost acordate următoarele premii și mențiuni: Pe locul I s-au situat Inspectoratul Școlar al Municipiului București și cele din județele Olt și Dolj, pe locul II, Inspectoratul Școlar Județean Timiș, iar pe locul III, Inspec-

toratele Școlare ale județelor Cluj și Hunedoara. Mențiuni au obținut Inspectoratele Școlare Județene Constanța, Maramureș, Iași, Arad, Bacău, Brașov, Teleorman, Sibiu și Vâlcea. Întrecerea socialistă din învățămînt a evidențiat, de fiecare dată, eforturile cadrelor didactice și specialiștilor care, stimulați și de criteriile și de indicatorii acestei acțiuni, au reușit să valorifice mai bine resursele materiale și umane de care dispunem.

În continuare, vom acționa în spiritul indicațiilor și orientărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru ca în întrecerea socialistă criteriul fundamental să-l constituie calitatea și eficiența acesteia. După cum sublinia secretarul general al partidului, în Expunerea la Sedința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie, presupunînd și o îmbunătățire a sistemului de desfășurare a întrecerii socialiste prin introducerea unor criterii noi, de competiție. Împreună cu Ministerul Educației și Învățămîntului, Comitetul Uniunii a inițiat un amplu sondaj în rîndurile colectivelor didactice, solicitînd inspectoratelor școlare, senatelor universitare, organelor și organizațiilor sindicale din învățămînt opinii, propuneri și sugestii pentru îmbunătățirea criteriilor și indicatorilor întrecerii.

Ne propunem ca, în etapa următoare, să definim sistemul de desfășurare a întrecerii socialiste din învățămînt, restructurînd ponderile unor indicatori din ansamblul acestora. De asemenea, intenționăm să acordăm posibilitatea unor mai largi și utile inițiative din partea senatelor universitare și comitetelor sindicatelor, respectiv din partea inspectoratelor școlare și comisiilor județene pentru activitatea sindicatelor din învățămînt, în direcția stabilirii unor criterii și indicatori specifici unităților de învățămînt. Fi-rește, mai sînt și alte îmbunătățiri, care dorim să fie realizate și validate printr-o largă și temeinică consultare a celor interesați.

Fertilă perioadă de educație multilaterală

Concepută ca o perioadă fertilă de continuare a instrucției și educației multilaterale prin forme specifice, care îmbină plăcutul cu utilul, și în școala noastră vacanța mare este organizată pe baza unui amplu program elaborat în colaborare cu activul pionieresc. Astfel, agenda de vacanță a elevilor, pionierilor și soimilor patriei cuprinde numeroase și variate acțiuni: politico-educative, revoluționare-patriotice, de educație moral-cetățenească și materialist-științifică, culturale, sportive. O atenție deosebită o acordăm școlărilor mici, mai ales, celor care au terminat anul acesta clasa I și se află în prima lor vacanță de vară. Majoritatea activităților organizate pentru acestea constau în antrenamente jocuri distractive, excursii și concursuri tematice, sezători literare, cu un conținut adecvat vârstei respective. Întregul nostru colectiv didactic se străduiește să diversifice formele de activitate din timpul vacanței, să le îmbogățească conținutul, pentru ca acestea să satisfacă dorințele elevilor, să le continue preocupările școlare și extrașcolare, să fie interesante și atractive.

Alături de colegii lor mai mari, și elevii claselor I—IV participă la acțiunile din cadrul clubului de vacanță al școlii. Dintre acestea amintesc, în primul rînd, expunerile, dezbaterile, vizionările de filme documentare și artistice, programele de cîntece și versuri patriotice, ale căror teme relevă momente semnificative din

glorioasă istorie a poporului nostru, contribuind la educarea sentimentului de mîndrie și demnitate națională. Ele se desfășoară sub următoarele generice: „Partidul Comunist Român — centru vital al întregii națiuni”, „Chipul patriei mele”, „Pe urme de istorie”, „Patrie română — țară de eroi”, „Patria în zi de sărbătoare” (acțiune închinată zilei de 23 August). O serie de acțiuni sînt dedicate cunoașterii de către elevi a vieții și activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, precum și a minunatelor realizări din anii socialismului, mai ales a celor împlinite în ultimile două decenii. Așa sînt, spre exemplu, mesele rotunde, întîlnirile cu activiști de partid, vizitele la Muzeul de Istorie Națională și la Muzeul de Istorie a Partidului Comunist, a Mișcării Revoluționare și Democratice din România, vizitarea unor obiective economice și culturale, sub genericele: „Tovarășul Nicolae Ceaușescu — părintele iubit al tuturor copiilor”, „Epoca Nicolae Ceaușescu — epoca marilor împliniri”, „Pe magistrala socialismului”, „Ani de glorie — ani de împliniri”. În același context se înscriu și instructivele excursii cu școlarii din ciclul primar, în Capitală; principalele obiective le constituie mărețele ctitorii ale Epocii Nicolae Ceaușescu.

Edificatoare sînt și acelea care au transformat sectorul 6, unde se află școala noastră, într-una din cele mai frumoase zone ale Bucureștiului: amenajarea modernă a rîului Dimbovița, Pasajul Lujerului, elegantele construcții edilitare, metroul.

Și în perioada vacanței de vară elevii noștri participă, sub îndrumarea atenței a învățătorilor și profesorilor, la întreținerea spațiului verde din grădina școlii și din jurul ei, la recondiționarea și îmbogățirea bazei didactico-materiale, pregătirea claselor pentru noul an școlar, îngrijirea parcului din preajma Stației Păcii (a metroului). Prin asemenea activități, intitulată „Școala noastră — mîndră floare”, „Fiecare pionier — o faptă bună”, ei învață, totodată, să jubească și să prețuiască munca și roadele ei, să respecte și să protejeze mediul natural inconjurător. Un alt grup de acțiuni contribuie la formarea concepției materialist-științifice a elevilor despre lume și viață. Ele constau în dezbateri însoțite de proiectii și în scurte drumeții organizate sub titluri sugestive ca: „Ce se petrece în natură”, „Din tainele naturii”, „Ce este și de ce a apărut religia”, sau în vizitarea unor muzee din București, în primul rînd a Muzeului „Grigore Antipa”.

Dintre preocupările de vacanță îndră-

gite de elevi fac parte și manifestările sportive (atletism, fotbal, tenis de masă și de cîmp, șah), desfășurate în școala noastră sub forma concursului „Cupa Eli-berării”. La ele se adaugă activitățile de educație rutieră (expuneri însoțite de proiectii de diafilme și filme, discuții cu lucrători din miliție, întreceri între echipe etc.) reunite sub denumirea „Copiii și strada”.

Mulți din elevii Școlii Nr. 160 își petrec această vacanță în tabere de odihnă, la munte și la mare, sau fac drumeții și excursii în diferite ținuturi pitorești ale patriei noastre, prilejuri nenumărate de a admira frumusețea și bogăția acesteia. La întoarcere, ei se intrunesc pentru a-și împărtăși impresiile, discuțiile lor transformîndu-se în adevărate lecții de geografie, istorie, de cultură generală.

Menționez că, în întreaga perioadă, a vacanței, statornicul prieten al tuturor elevilor, bibliotecă școlii, este zilnic deschisă, oferindu-le posibilitatea de a-și petrece plăcute ceasuri în tovărășia cărților.

Toate aceste acțiuni, asemănătoare cu cele care se desfășoară în întreaga țară în timpul vacanței de vară, sînt dovezi grăitoare ale minunatelor condiții de viață, de care se bucură tineretul studios în patria noastră, ale copilăriei fericite, lipsite de griji.

Inv. DUMITRA RADU
Școala Nr. 160 din București